

MOGOLO GO FETA

POROFAELE 2022 - 2023

DINTLHAKAKARETSO

26

*Ditheo tsa puso
tsa thutogodimo
mo SA*

14

*diyunibesiti tse
di tlamelang ka
dithuto tsa ka
gale*

6

*diyunibesiti tse di
tlamelang e seng
fela ka dithuto*

6

*yunibesiti ya
thekenoloji*

**Yunibesiti ya Bokone-
Bophirima (NWU)**

ke nngwe ya diyunibesiti tse di
tlwaelegileng mo

Diyunibesiti tsa Aforikaborwa

ke lekgotlataolo la ditheo tsa
thutogodimo tsa Aforikaborwa

Setshwantsho sa tsebe e e ka fa ntle se tshwantshetsa setlhogo sa rona, "Mogolo go feta".

Kwa NWU re dumela kgopolo ya gore letsatsi le letsatsi le motsotswana mongwe le
mongwe, re na le kgonego ya **go nna mogolo go feta** ka fa re leng ka gone ga jaanong
jaana.

Kgopolo eno e ne ya dira gore re tswe letsholo la "**Mogolo go feta**", le ka lone re neng
re rotloetsa bana-le-seabe ba rona go sola molemo ditshono tse NWU e neng e di bulela
batho gore ba nne mogolo go feta ka fa ba neng ba le ka gone.

Letshwao (>) la go nna mogolo go feta le re rotloetsa rotthe gore re gatele pele. Letsatsi
le letsatsi, motsotswana mongwe le mongwe le na ke kgonego ya go gola le go dira
kgatelopele. Fa re na le maikutlo a "Go nna mogolo go feta" le kgono ya go kgotlhelela,
bopelokgale le kgono ya go tlhama, re tswelela pele go gagamalela go nna bagolo go feta
pele.

DITENG

02

*Go Notlolola
bokamoso*

04

*Koo tsotlhe di
diregang gone...*

08

*Go gagamalela
boleng: a re yeng!*

10

*Dikgonon tse di
botlhokwa tse di
thusang naga ya rona*

18

*Go thusa baagelani
ba rona*

22

*Mafapha a a
botlhokwa a NWU:
magoro a rona*

37

*Go aloosa baithuti
ba ba rutegileng ka
botlalo*

03

*Go diragatsa ditiro
tsa rona*

05

*Di diragadiwa ke
bomang?*

09

*Motswako wa
dithuto tsa akatemi*

16

*Re borakanelo jwa
lefatshe lotlhe*

20

*Tlhamosešwa ya
bokamoso*

36

*Kitso ga e thijwe ke
melelwane*

40

*Go nagana
bokamoso le go
itsotsoropanya*

*Tsweetswee ela tlhoko gore dipalo
tsotlhe tsa 2022 tse di dirisitsweng
fano ke tsa nakwana fela ka gonno
tiro ya bofelo ya boruni e ne e sa ntse
e tsweletse fa tokomane eno e ne e
kwalwa.*

Mo kgatisong eno yotlhe, o tla
kopana le digo ke tse di amanang le
tshedimosetso eno – di tla lebega
jaana: **segoke**

GO NOTLOLOLA BOKAMOSO

Mowa wa yunibesithi o nna mogolo go feta pele

Fa re rarabolola dikgwetlho tse dintsitse di bakilweng ke leroborobo la Covid-19, re ne ra lemoga gore NWU le badiri ba yone ba kgona go dira dilo go feta ka fa go tlwaelegileng ka gone **go nna bagolo** fa re emma mmogo le go dira mmogo.

Ka ntlha ya moo, "**Mogolo go feta**" ke setlhogo se se fithelwang mo ditirong tsotlhe tsa rona. Kgang e e anelwang mo porofaeleng eno ya kgwebo e ka ga gore rona jaaka yunibesiti, re godile jang le go nonotsha batho ba bangwe jang **gore ba nne bagolo go feta pele**.

Mowa ono o bonala mo ditirong tsotlhe tse re di dirang, go simolola ka dithuto tsa rona tsa

Letshwao la setlamoa sa NWU

Digoke tse di gokaganang tsa letshwao la rona la setlamoa di tshwantshetsa go nna seoposengwe ga yunibesiti ya rona.

Diphetogo tsa dijethale

Jaaka fa Phetogo ya Lekgetlo la Bone ya Diintaseteri e tsweletse, ditiro tsa dijethale di fetogile fela thata go feta ka fa re neng re lebeletse ka gone – mme NWU e siametse e bile e iketleleditse go amogela diphetogo tseno tsa dijethale.

Ka nako ya leroborobo la Covid-19 le phetogo e e neng ya nna teng ya go ithuta ka go dirisa mafaratthatla, re ne ra dirisa thekenoloji ka ditsela tse di mosola gore re nne **bagolo go feta pele**.

Ka go tsenya tirisong leano la rona le legolo la kgwebo ya dijethale, re ne ra akofisa tiro ya rona ya dijethale ya go ruta le go ithuta, ya kemonokeng ya baithuti le mekgwa ya mo tirong go tlhomamisa gore maitemogelo a go ithuta le katlego mo dithutong tsa akatemi ya baithuti ba rona go ba tlisetla **bokamoso jo bogolo**.

GO DIRAGATSA DITIRO TSA RONA

Setheo se se leng seoposengwe

NWU e ikaletse go dira e le seoposengwe, e le yunibesiti ya dikhamphase tse di kopaneng e e tla tlisang tekatekano, go baakanya diphoso tsa nako e e fetileng le go gaisana le ditheo tse dingwe mo lefatsheng lotlhe ka go ruta le go ithuta, le go dira patlisiso mo dikhamphaseng tsotlhe. Fa re dira mmogo ke metla, re ka kgona **go nna bagolo** ka mo go lekaneng go fithelela ditshono dipe fela tse di re buleglang le dikgwetlho tse di ka nnang tsa tsoga.

Togamaano ya rona

Go fetola le go bayo NWU mo boemong jwa go nna setheo se se leng seoposengwe sa maemo a a kwa godimo thata a dithuto tsa akatemi, se se ikemisedtseng go diragatsa tshiamiso mo loagong.

Ditoro tsa rona

Go nna yunibesiti e e itsegeng mo Aforika, e e tlhomololwang ke mokgwa wa yone wa go ithuta ka natla, e e tsibogela maemo mo loagong, le boitshwaro jwa yone jwa go amega ka ba bangwe.

Boikaelelo jwa rona ke

Go di goga kwa pele ka tlhamosešwa ya go ruta le go ithuta le ka patlisiso ya maemo a a kwa godimo, le go solegela setšhaba molemo ka kitso.

KOO TSOTLHE DI DIREGANG GONE...

Ditiro tsa rona tsa konokono, go ruta le go ithuta le go dira patlisiso, di dirwa mmogo le go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone le tlhamosešwa mo magorong a rona a a robedi, ao bontsi jwa one e leng a baithuti ba ba ithutang ba le kgakala le setheo sa thuto kgotsa ba ba ithutang motlhatlheledi a le fa pele ga bone.

...go sa lebale seno

Rona NWU, ka metlha re motlotlo go bo re le setheo se se rotloediwang ke mekgwa e e siameng. Ke gone ka moo re tlhalositseng boikemisetso jwa rona jwa go kaelwa ke mekgwa e e siameng. Yone ke:

- Go amega ka ba bangwe le go ba akaretsa
- Go amogela dipharologano.
- Go dira dilo kwa ntle ga bofitha bope
- Mekgwa e e siameng mo go sotlhe se re se dirang
- Boikarabelo le go sikara ditlamorago tsa tiro e e dirlweng
- Kgololesego ya akatemi le kgololesego ya go dira patlisiso
- Go amogela dipharologano.

DI DIRAGADIWA KE BOMANG?

Boeteledipele jo bo ka ikanngwang

Mothusa Motlatsa-Mokanseliri:
wa Go Ruta le Go Ithuta

Mothusa Motlatsa-Mokanseliri:
wa Patlisiso le Tlhamosešwa

Bathusa batlatsa-bakanseliri
mo dikhamphaseng ba
ikarabela ka tiro e e dirwang
mo dikhamphaseng le
ditiro tse dingwe tse ba di
abetsweng.

Mothusa Motlatsa-Mokanseliri:
(Khamphase ya Mahikeng)

Mothusa Motlatsa-Mokanseliri:
(Khamphase ya Potchefstroom)

Mothusa Motlatsa-Mokanseliri:
(Khamphase ya Vanderbijlpark)

Mogokgo le Motlatsa-Mokanseliri

Ngaka Bismark Tyobeka - Mokhuduthamaga-mogolo le motlhakedi wa bobalamatlotlo, yo o ikarabelang go Lekgotla la NWU malebana le ka fa yunibesiti e dirang ka gone ka kakaresto.

Mo godimo, re na le mokwadisi le bakaedikhuduthamaga ba le bane.

Mokwadisi

Mokaedikhuduthamaga:
wa Ditšelete le Dikago

Mokaedikhuduthamaga:
wa Lefapha la Batho le Setso

Mokaedikhuduthamaga:
wa Dikamano tsa Kgwebo le Go Maketa

Mokaedikhuduthamaga:
Botshelo jwa Baithuti

Re na le magoro a le robedi.

Modini-Mogolo:
Legoro la Disaense tsa Tlhago le Temothuo

Modini-Mogolo:
wa Legoro la Disaense tsa Pholo

Modini-Mogolo:
Legoro la Boenjenere

Modini-Mogolo:
wa Legoro la Disaense tsa Ikonomi le Botsamaisi

Modini-Mogolo:
Legoro la Mekgwa ya Batho

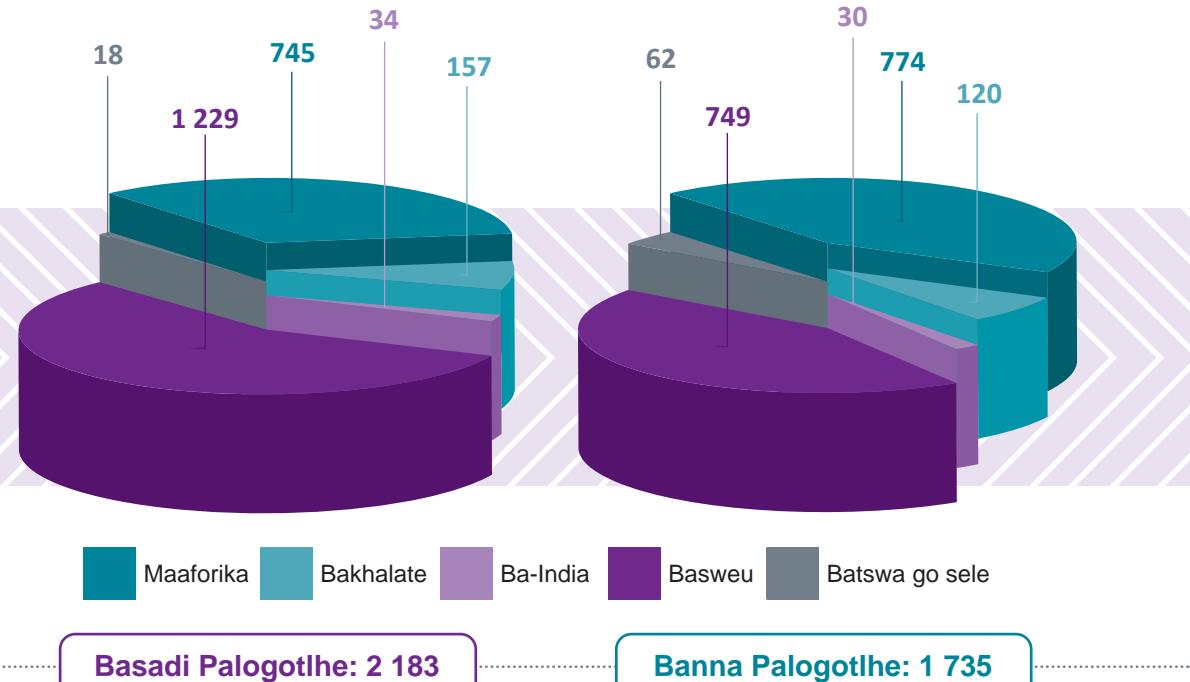
Modini-Mogolo:
Legoro la Thuto

Modini-Mogolo:
wa Legoro la tsa Molao

Modini-Mogolo:
Legoro la Thutabomodimo

SETLHOPHA SE SE ATLEGANG

Bong le morafe wa maloko a badiri ba leruri go simolola ka 31 Motsheganong 2022

*(Dipalo tsa 2022 ga di a felela)

Ka fa re tlhomelelang batho ka gone

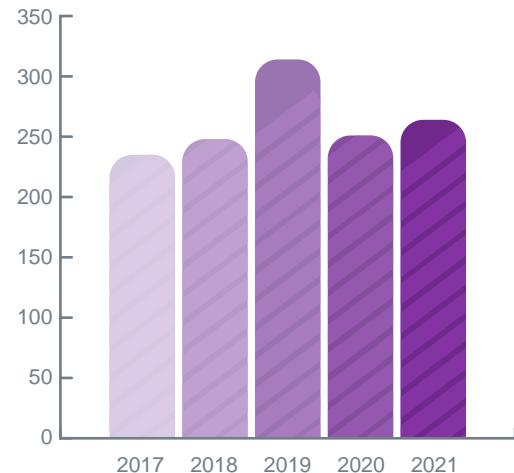
Bakaedikhuduthamaga ba bantsho (% ya palogotlhe ya bakaedikhuduthamaga)	50%
Bakaedikhuduthamaga ba basadi (% ya palogotlhe ya bakaedikhuduthamaga)	50%
Badiri ba bantsho (% ya palogotlhe ya badiri)	43%
Badiri ba basadi (% ya palogotlhe ya badiri)	55%
Maloko a Bantsho a Komiti ya Botsamaisi ya Yunibesiti (% ya palogotlhe UMC)	54,5%
Maloko a Basadi a Komiti ya Botsamaisi ya Yunibesiti (% ya palogotlhe UMC)	45,4%

BARIBOLODI BA TSEL A E NTŠHA LE BABATLI BA KITSO

Karata ya maduo a patlisiso

- 2 811 diyuniti tse di lekantsweng bokete tsa dipholo tsa patlisiso tsa ka 2020
- 1 536,59 diathikele tse di tlhagisiwang gangwe ka ngwaga tse di gatisitweng ka 2020
- baakatemibagolo ba le 215 ba morago ga gerata ya bongaka ka 2020

Di PhD tse di abilweng

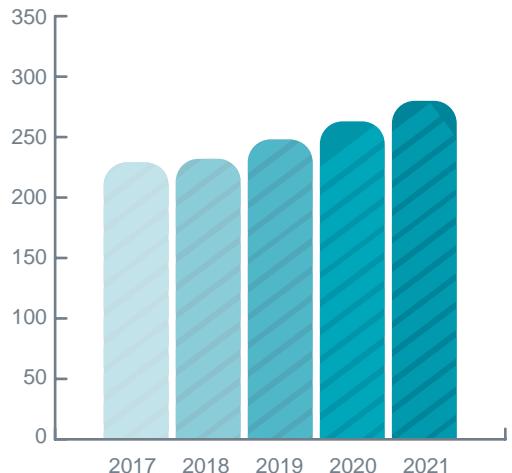

Fa gare ga 2017 le 2021 diawate tsa di PhD tse di abilweng di ne tsa oketsegka 12,3%.

Kgono e kgolwane ya go dira patlisiso

Fa baakatemba dira kopo ka katlego ya go newa maduo ba bo ba oketsa dipholo tsa bone tsa patlisiso, kgono ya bone ya go bona ditharabololo tsa mathata mo setšhabeng **e nna kgolo go feta** mme go gola le kitso e yunibesiti e nang le yone. NWU e thusa ka go tlamela ka lenaneo la katiso ya go ipaakanyetsa go neela dipuo mo khonferenseng, go kwala diathikele le go dirisa mekgwa e e gaisang yotlhe ya tiro ya go kwala manaane a dipotso tsa patlisiso.

Babatlisisi ba NRF e ba neileng maduo

Palo ya babatlisisi bao NRF e ba neileng maduo e ne ya oketsegka 22,2% fa gare ga 2017 le 2021.

Go batlana le baithuti ba morago ga kalogo

Mefuta e e farologaneng ya bokgoni jwa go dira patlisiso **e nna megolo go feta** ka go nne re batlana le baithuti ba ba oketsegileng ba masetase le ba gerata ya bongaka. Ka 2021 re ne re na le baithuti ba morago ga kalogo ba dinaga di sele ba le 471 mo dikhamphaseng tsa rona (go akaretsa le ba onase le ba di dipoloma).

GO GAGAMAMELA BOLENG: A RE YENG!

Pholisi ya Dipuo ya rona e tlhomologile

Re na le pholisi ya dipuo ya bopuontsi e boikaelelo jwa yone e leng go tlamela ka maemo a a sa gobeleleng ope a a dirang sentle a bopuontsi mo mafapheng otthe a yunibesiti. Fa baithuti le badiri bottle ba kgona go buisana ka tshosologo – mo tirong ya seporofešenale le ya botsalano jo bo tlwaelegileng fela – **re nna bagolo go feta mmogo.**

Pholisi dipuo e rotloetsa maemo a akatemi a dipuo tsa Seaforika tse di dirisiwang thata tsa dikgaolo tse dikhamphase tsa rona di leng mo go tsone, e leng Setswana le Sesotho, jaaka dipuo tse go rutwang ka tsone le tse go neelwang dipuo tsa akatemi ka tsone. Re dira jalo mo godimo ga go boloka Seesemanne le Seaforikanse jaaka dipuo tsa ga jaanong jaana tse go rutwang ka tsone.

Mo boemong jwa go fokotsa mefuta ya dipuo tse di buiwang le tse di kwalwang, pholisi ya rona ya dipuo e di akaretsa tsotlhe. Re dirisa didirisiva tsotlhe tsa puo tse re nang le tsone tsa badiri le baithuti ba rona, ba ba nang le dikgono tse di farologang thata ka tsa puo, gore re fithelele mekgele ya rona ya bopuontsi. Boikaelelo jwa rona ke go tokafatsa go ruta le go ithuta, le

maitemogelo a baithuti, ka bopuontsi jo bo dirang sentle.

Re na le dipuo di le mmalwa tse di faroganeng tse go rutwang ka tsone: e le nngwe e go rutwang ka yone bopuopharologano, bopuopedi le go toloka fa go rutwa – tsotlhe ke e le nngwe kgotsa go feta tsa dipuo tsa semmuso tse nne tsa NWU, e leng Seesemanne, Seaforikanse, Sesotho le Setswana.

Mo godimo ga moo, re dirisa se se bidiwang go bua ga motho dipuo tse di faroganeng ka nako e le nngwe. Seno se letla gore go nne le mekgwa le melaometheo ya go ithuta ka bopuontsi, mo go dirisiwang dipuo tsotlhe tse di buiwang ke baithuti mo tirong ya go ruta le go ithuta. Mokgwa ono o santse o le mosha e bile o santse o tlhabolowa.

Kwa bofelong, re batla gore baithuti ba rona ba kgone diteng tsa serutwa seno botoka le go di dirisa – le go dira jalo ka dipuo tse di fetang e le nngwe kgotsa tse di fetang tse pedi. Toro ya rona ke go tlama yunibesiti e mo go yone botthe ba tla ikutlwang ba amojelesegile ka dipuo tsa bone le go kgona go dirisa dipuo tsa bone go ruta, go ithuta le go di bua le ba bangwe ntle le bothata.

Toro ya rona ke go tlama yunibesiti e mo go yone botthe ba tla ikutlwang ba amojelesegile ka dipuo tsa bone le go kgona go dirisa dipuo tsa bone go ruta, go ithuta le go di bua le ba bangwe ntle le bothata.

MOTSWAKO WA DITHUTO TSA AKATEMI

Tiro ya NWU ga se fela go ruta: Re naya batho tšhono ya go dira kgatelopele le **go nna bagolo go feta** ka fa re neng re le ka gone. Mo dithutong tsa akatemi, baithuti ba solegelwa molemo ke go tlhopha mo gare ga dirutwa di le dintsli le go fetofetoga le maemo, e leng se se ba thusang gore ba ntshe bokgoni jwa bone ka bottlalo le go simolola go tlama **mekgele e megolo ya botshelo.**

Karata ya maduo ya go ruta le go ithuta

Re okeditse fela thata palo ya go ikwadisa ga baithuti ba rona, maduo a go falola dithatlhobo le diawate tse di neng tsa abiwa fa e sa le ka 2004 fa NWU e ne e tlhongwa.

Maduo a go falola dithatlhobo le dithutego go simolola ka 2017 go fitlha ka 2021

Tshobokanyo ya ngwaga le ngwaga ya tiro ya rona ya dingwaga di le tlhano tse di fetileng e re naya pono e e feletseng ya thuso ya rona.

	2017	2018	2019	2020	2021
Selekanyo sa maduo a go falola ga baithuti ba pele ga kalogo	85,08%	83,2%	83,8%	92,27%	89,2%
Selekanyo se go alogilweng ka sone	25,6%	25,1%	23,5%	27,4%	27%
Di dikirii le di dipoloma tse di abilweng	16 004	15 350	14 961	15 454	14 484
Go abiwa ga di dikirii tsa masetase	813	753	798	722	698
Di PhD tse di abilweng	235	248	314	251	264

DIKGONO TSE DI BOTLHOKWA TSE DI THUSANG NAGA YA RONA

NWU e na le dithutego tse di farologaneng le mananeothuto a akatemi a a kgontshang baalogi go thusa ka dikgono tse di bonwang sewelo le tse di logetsweng maano tsa ikonomi. Re ba di ruta ba le fa pele ga motlhatheledi, ba le kgakala ka mafarathatla kgotsa ba le kgakala le setheo sa thuto le ka dithekenoloji tse di tshwanetseng tsa go ruta le go ithuta.

Ba rutisi

Legoro la Thuto le thusa fela thata go tlamela ka ditlhoko tsa botlhokwa tsa batlhatheledi ba ba nang le dithutego, le ba seporofešenale. Re tsepile mogopolo mo mananeothutong a pele ga kalogo le a morago ga kalogo a dikgono tse di kgethegileng tse di bonwang sewelo tsa thuto, tse di jaaka tsa disaense, thuto ya bana ba ba nang le ditlhoko tse di kgethegileng, mmetshe le dipuo tse di farologaneng tsa Aforikaborwa.

Ka go ruta dithutego tse di farologaneng baithuti ba le kgakala le setheo sa thuto, re naya batlhatheledi mo nageng yotlhe ditšhono tsa go tokafatsa dithutego tsa bone, mme fa re dira jalo, go bulega ditšhono tse di farologaneng tsa mekgele ya tiro mo setheong sa thuto.

Ke ba le mmalwa fela mo Aforikaborwa ba ba kgonang go ruta dikgono tsa setegeniki. Legoro le thusa ka go katisetsa batlhatheledi thekenoloji ya metšhini, ya dikgono tsa tiro le ya motlakase le boenjenere jwa ditshwantsho tse di tlhamilweng ka khomphiutha.

Babalamatlotlo

Tlhaelo ya babalamatlotlo ba ba nang le dithutego tsa teng mo Aforikaborwa e santse e le kgwetlo e kgolo, mme NWU e leka ka thata go tlhomamisa gore re na le lenaneothuto le le tla rutwang baithuti ba ka moso ba ba batlang go nna babalamatlotlo.

Ke rona fela yunibesiti ya Aforikaborwa e e rutang di dikirii di le nne tsa seporofešenale le tsa bobalamatlotlo go fitla kwa maemong a onase. Tsone ke di dikirii tsa BCom ya bobalamatlotlo jwa diforensiki, babalamatlotlo ba ba kwadisitsweng, bobalamatlotlo jwa botsamaisi le bobalamatlotlo jwa ditšelete.

Baithuti ba NWU ba dira sentle fela thata mo ditlhathobong tsa go nna le dithutego tsa Setheo sa Aforikaborwa sa Babalamatlotlo ba ba Kwadisitsweng (South African Institute of Chartered Accountants [SAICA]).

Gape re na le dithuto tsa di dikirii tsa masetase tsa dikgono tse di kgethegileng tse di tlhogegang thata tse di jaaka tsa bobalamatlotlo, bobalamatlotlo jwa diforensiki, tsa lekgetho, le tsa botsamaisi jwa lefapha la bobalamatlotlo.

Dimmenejara tsa pholo le tshireletsego

Re tshela mo lefatsheng la dikotsi tse di farologaneng tsa pholo le tsa tshireletsego. Bathapi ba na le maikarabelo a le mantsi a semolao le a boitsholo a go ela tlhoko gore go na le pholo le tshireletsego mo tirong le go sireletsa tikologo, le palo ya baporofešenale ba ba kgethegileng mo tirong e a gola.

Dikirii ya rona ya BCom ya botsamaisi jwa disaense le botsamaisi jwa tshireletsego e kopanya botsamaisi jwa kgwebo le botsamaisi jwa tshireletsego, e tlhoma mogopolo mo go fitlheleleng pholo le tshireletsego, mekwa ya pholo le tshireletsego, botsamaisi jwa go lemoga dikotsi le thibelo ya tsone, go dira dipatlisiso ka ditiragalo le tshireletsego mo tirong.

Serutwa se se rutang ka pholo le tshireletsego ke serutwa se se kgatlhang thata, se se gwethhang le se se kgethegileng, se mo go sone baporofešenale ba tshireletsego ba kopanang mmogo jaaka badiri ba pholo, batlhokomedu ba tshireletsego mo tirong le badiri ba tsa tikologo.

Gore mothuti a atlege, dikirii eno e dira gore a kgone go dira onase, masetase le gerata ya bongaka jwa botsamaisi jwa kgwebo.

Dimmenejara tse di thibelang ditatlhegelo tsa madi le boraikonomi

Di dikirii tsa rona tsa dithuto tsa ikonomi le tsa botsamaisi jwa go thibela ditatlhegelo tsa madi di bulela baithuti tšhono ya go nna le porofeshene ya dikgono dipatlisiso ka tsa ikonomi le ditshekatsheko tsa teng, ditirelo tsa go gakolola puso le ditheo tsa poraefete ka tsa matlotlo, ditshekatsheko tsa dipeelotsomadi, botsamaisi jwa diphotefolio le ditshekatsheko tsa kgonego ya go nna le ditatlhegelo tsa madi, tse di leng mo lenaaneng la dikgono tse di botlhokwa thata la 2022 la Lefapha la Merero ya Selegae.

Tšhono e e tlhomologileng ya morago ga kalogo ke ya lenaneothuto la go tsenya tirisong botsamaisi jwa go thibela ditatlhegelo tsa madi la Senthara ya

Go Tsenya Tirisong Botsamaisi Jwa Go Thibela Ditatlhegelo Tsa Madi mo Sekolong se se rutang Dithuto tsa Disaense ya Ikonomi. Lenaneothuto leno le na le thuto e go tshwanetseng ga tlhomiwa mogopolo mo go yone ka mo go kgethegileng ya botsamaisi jwa go laola tshenyo e e ka bakwang ke boitshwaro jwa badiri mo tirong, e ruta baithuti go dirisa didiriswa tsa go laola tshenyo e e ka bakwang ke boitshwaro jwa badiri mo tirong e bile le lone fela lenaneothuto la morago ga kalogo mo Aforikaborwa la go tsenya tirisong botsamaisi jwa go thibela ditatlhegelo tsa madi.

Baikonomi ba temothuo

Ka ntlha ya go wela tlase ga tiro ya go dira patlisiso kwa dikholetsheng tsa temothuo le kwa Khanseleng ya Dipatlisiso tsa Temothuo, intaseteri ya temothuo e latlhegetswe ke badiri ba le bantsi thata (ba ba nang le bokgoni jo bo seng kana ka sepe). Mo dinakong tsa bošeng jaana, dikgwebo tse di farologaneng tsa temothuo di kopile NWU go thusa ka tharabololo ya bothata jwa tlhokego ya katiso le patlisiso ka tsa temothuo, e leng bothata jo puso e bo kaileng e le jo bo tlhokang go etelediwa kwa pele.

Gape go na le ditlhaelo tse dikgolo tsa dikgono tsa tiro fa gare ga setlhophpha sa botsamaisi le tsamaiso ya dikgwebo tsa temothuo, go akaretsa le setlhophpha sa botsamaisi jwa ditšelete. Sekolo sa rona sa Dithuto tsa Disaense tsa ikonomi se thusa ka tlhaelo ya dikgono tseno ka go ruta dikirii ya Bcom ya dithuto tsa ikonomi tsa temothuo

Bomankge ba Molao

Legoro la tsa Molao le itsege ka baalogi ba lone ba molao wa kgwebisano ya boditšhabatšaba, molao wa tsa tikologo le tlhabololo e e kgonang go itsetsepela, dirutwa tsotthe tse di bothokwa tsa naga e e tlhabologang.

Boradipalo le basekaseki ba deitha

Re ruta dithutego tsa pele ga kalogo le tsa morago ga kalogo mo dirutweng tse di bothokwa thata tsa mmetshe, mmetshe o o tsenngwang tirisong, go kokoanya tshedimosetso ya dipalopalo, go kokoanya tshedimosetso ka tsa kgwebo le tshekatsheko ya go bona gore ditatlhegelo tsa madi ke tse di kana kang. Thuto yotlhe ya go nna le dikgono tsa saense le go dira patlisiso e ikaegile ka mmetshe e bile e ruta mekgwa ya go kokoanya, go sekaseka le go kwalolola tshedimosetso.

Puso e bitsa dirutwa ka kakaretso tsa dipalopalo gore ke saense e e bothokwa mme e le e e bokoa ka ntlha ya tlhaelo e ntsi ya dikgono tsa go dira ka dipalopalo mo setheong sa poraeftete tota le mo ditheong tsa puso tse di jaaka setlamo sa Statistics SA.

Baitseanape ba dipalopalo

NWU e itsege ka go aloza baalogi ba ba rutegileng sentle ba disaense tsa boitseanape jwa dipalopalo e bile Senthara ya Mmetshe wa Kgwebo le ya Go Boloka Tshedimosetso e na le mananeothuto a mangwe a le mmalwa a a alosang baporofešenale ba intaseteri ya ditirelo tsa ditšelete, segolobogolo ba diinshorese le ditiro tsa go banka.

Banetetshi ba dikhomphiutha le bomankge ba diporokeramo tsa tshedimosetso

Mo Aforikaborwa le mo lefatsheng ka bophara, go na le tlhokego e e potlakileng ya banetetshi ba saense le bathekenoloji ba tshedimosetso. Mananeothuto a rona a tlomelela baalogi ka dikgono tsa maemo a a fitlheng kwa go a di dikirii tsa disaense tsa khomphiutha le diporokeramo tsa tshedimosetso, le go ba katisetsa go lebana le dikgwetlho tsa Phetogo ya Lekgetlo la Bone ya Diintaseteri.

Banetetshi ba tlhago le ba thutatshelo

Re aloza banetetshi ba tlhago, ba ba jaaka bafisika, bakhemisi le baithutatshelo ba ba batliwang thata mo ditirong tsa go tlhama, tsa moepo le batlhama ba melemo ya kalafi, gareng ga dirutwa tse dingwe. Baalogi bangwe ba tsenela tiro ya patlisiso ya fisika e e tsenngwang tirisong, e mo go yone ba dirang patlisiso ka ga metswedi e sele e e phepa ya eneji kgotsa ya go dira gore dithulaganyo tsa go tlhama e nne tse di somarelang madi thata.

Balepa-dinaledi ba dirisa dikgono tsa bone tse di kwa godimo thata tsa go rarabolola mathata gore ba tlhame ditlamelwa tse di bothokwa tsa thekenoloji le go dira dithibololo mo lefatsheng le kwa loaping.

Badira ka puo

Mo Aforikaborwa ya bopuontsi le ditso tse di farologaneng, go na le kgolo e e sang kana ka sepe ya badira ka puo ba ba nang le dithutego tsa dikgono tse di kgethegileng tsa bofetoledi, go tseleganya mokwalo, go toloka, go fetolela mantswe a a reeditsweng le ditshwantsho tse di kgonang go bogelwa le puo ya diatla.

Thekenoloji ya puo le didiriso tsa puo tse di kgonang go tlhotlha puo le go e tlhatlhoba le tsone ke ditiro tse di golang tse di etelediwang kwa pele mo go tsa thekenoloji le tshimologo ya Phetogo ya Lekgetlo la Bone ya Diintaseteri (4IR). Tseno tsotthe ke ditiro tse re tsentseng baithuti ba pele ga kalogo le ba morago ga kalogo mo go tsone.

Baithuti ba morago ga kalogo ba na le tshono ya go tlhama dikgono tse di kgethegileng tsa go dira patlisiso le go sekaseka mafuta e e gatetseng pele ya patlisiso, go akaretsa le ya go kokoanya tshedimosetso ya bakwadi bangwe le go tlhatlhoba, go tsaya dilo ka leitlho le go tsena ka go tobetsa dikonopo, go tlhama karolofeo ya khomphiutha le metšini ya go ithuta.

Baenjenere

Ditiro tse re nang le bokgoni mo go tsone di simolola ka tsa boenjenere jwa dikhemikale (go akaretsa le go tlhotla diminerale) le boenjenere jwa dikhemikale tse di sa tswakanngwang le sepe le jwa motlakase go fittha ka boenjenere jwa metšhini e dirang ka motlakase. Gore re tsamaisane le Phetogo ya Lekgetlo la Bone ya Diintaseteri (4IR), re ruta dirutwa tsa go ithutela dikirii ya boenjenere jwa dikhomphiutha le jwa dilo tsa eleketeroniki, le boenjenere jwa diintaseteri.

Mananeothuto otlhe a pele ga kalogo a golagana fela thata le tirisanommogo ya intaseteri le ya patlisiso, mme e akaretsa le di dikirii tsa morago ga kalogo.

Ka ditheo tsa rona tsa patlisiso, re tlhomelela baenjenere le babatlisisi gore ba dire patlisiso ka ditharabololo tse di kopanetsweng tsa eneji, go akaretsa le maokwane a dirilweng ka masaledi a ditshedi tse di suleng, maokwane a dirilweng ka masaledi a ditshedi le eneji ya haeterojene.

Gape, gore re rute dikgono tse di bonwang sewelo, re tlama didirisawa tsa kalafi le dipolatefomo tse re gwebang ka tsone, le go dira patlisiso ka thekenoloji ya bopuontsi, metšhini e nang le botlhajana jwa go buisana le e mengwe, metšhini e bontshang nako le tatelano ya tiro le taolo, lefapha la dithaeletsano, go dira dipolane tsa difofane le go di tlama.

Bategeniki ba pholo ya diphologolo

Re katisa bategeniki ba pholo ya diphologolo ba ba nang le seabe se se bothokwa thata ka gonne go na le tlhaelo e e seng kana ka sepe ya dingaka tse di katisitsweng tsa diphologolo mo Aforikaborwa, mme gape re aloza bategeniki ba ba katiseditsweng go dira patlisiso.

Bomankge ba Ditsamaiso tsa Kitso ya Setso (Indigenous Knowledge Systems [IKS])

Ke ditheo di le mmalwa fela tsa thešiari mo Aforikaborwa tse di rutang IKS jaaka thutego ya semmuso. IKS e re e rutang ke ya dirutwa tse dintsi tsa mefuta e farologaneng mme e kopanya dikarolo tsa temothuo ya setso, pholo, saense le thekenoloji.

B aporofešenale ba pholo le banetetshi ba ba amanang le bone ba tsa kalafi

NWU e motlotlo ka mananeothuto a yone a seporofešenale a khemisi, thutodijo le go ama ga tsone mmele le booki, go alosa baalogi ba maemo a a kwa godimo mo setheong sa pholo bao dikgono tsa bone di tlhwang thata.

Setheo sa rona sa Patlisiso sa Intaseteri ya Dikhemisi e na le Senthara ya Tirisanommogo le Mokgatlho wa Lefatshe Lotlhe wa Pholo wa Tlhomamiso ka Tsa Boleng jwa Melemo ya Kalafi. Senthara eno e tswelela pele go tlama dikhoso tse di ntšha tse di khutshwane tsa go aga le go nonotsha bokgoni jwa ditheo tsa taolo tsa balaodi ba boditšhabatšaba ba melemo ya kalafi.

Batlhokomedi ba tshireletsego mo tirong

BHSc ya Bophepa mo tirong ke yone fela dikirii ya seporofešenale ya dingwaga di le nne ya batlhokomedi ba tshireletsego mo tirong mo Aforikaborwa. Seno gape se mosola mo dinageng tse di mabapi, tse thulaganyo ya tsone ya tshireletsego mo tirong e ikaegileng ka molao le bokgoni jwa mo Aforikaborwa.

Batoloki ba dipuo tsa bogologolo

NWU e tlhomologile ka ntla ya go ruta dipuo di le mmalwa tsa bogologolo. Go nna le kitso ka dipuo tseno ga e bolo go nna bokgoni jo bo bonwang sewelo mme le fa e le baithuti ba le mmalwa fela ba ba ithutang dipuo tseno tsa bogologolo, batoloki ba ditokomane tsa bogologolo ba tlhogega thata.

Dimmenejara tsa tikologo

Puso e umakile botsamaisi jwa tikologo jaaka tiro e "tlhogegang thata" mme e biditse tiro ya boemo jwa bo 35 mo go 100 ya dikgono tse di bonwang sewelo thata mo Aforikaborwa.

Porokeramo ya rona ya masetase ya go ithutela botsamaisi jwa tikologo, e e rutwang ke Yuniti ya Disaense tsa Tikologo le Botsamaisi, e tlamela ka katiso ya maemo a a kwa godimo ya morago ga kalogo le ka tiro ya go dira patlisiso e amanang le ditsamaiso tse di farologaneng tsa tikologo le didirisiwa tsa teng.

RE LEBILWE KE MATLHO A LEFATSHE LOTLHE

Ka go dirisana mmogo le diyunibesiti le ditheo tse dingwe tsa boditshabatshaba, re karolo ya thutogodimo mo lefatsheng lotlhe, mme seno se re naya **maitemogelo a magolwane** a go tlhaloganya mekgwa e thutogodimo e tsamaisiwang ka yone le go iponela bagwebisani le badirisani-mmogo ba ba re kgontshang go **nna bagolo go feta pele**.

Ditiro tsa rona tsa go tlisa dilo tsotlhe ka fa tlase ga taolo ya boditshabatshaba di akaretsa tirisanommogo mo go tsa akatemi, patlisiso, setso le mo metshamekong. Re na le di dikirii tse di kopanelwang ke diyunibesiti tse pedi jaaka badirisani mmogo mme badiri ba tsone ba nna seoposengwe go tlhagisa dikgatiso, go tlhama dikgolagano le ditheo tsa dinaga di sele le go nna maloko a ditheo tsa dinaga di sele. Ditiro tsa rona di ne di direlwa mo mafaratlhathleng ka nako ya leroborobo, mme e re ka jaanong dithibelo di fedisiwa mo lefatsheng lotlhe, re simolola ka maeto a rona a boditshabatshaba le mananeo a tirisan mmogo fa gare ga badiri le baithuti.

Ka 2022, re na le baithuti ba le 1 196 go tswa kwa dinageng tsa boditshabatshaba tse di fetang 65. Mo gare ga bone go na le baithuti ba morago ga kalogo ba le 471, go akaretsa le baithutela gerata ya bongaka ba le 251.

Tirisanommogo mo gae le kwa dinageng di sele

NWU e na le tirisanommogo le diyunibesiti di le dintsi mo Aforikaborwa le kwa moseja (leba mmepe wa lefatshe). Gape re dirisana mmogo le ditheo tsa boditshabatshaba tse di rutang dirutwa tsa methalethale, go simolola ka tsa bongaka jwa kalafi, pholo, thutabomodimo le eneji go fitlha ka dithuto tsa ikonomi, thuto e e tlwaelegileng fela, kgwebo le metshameko.

Mo Aforikaborwa, re dirisana mmogo le batsayakarolo ba diintaseteri tse di jaaka tsa batlhumi ba melemo ya kalafi, bojanala, meepo, banka le tse di tlamelang ka maatlha a motlakase, le dikgwebo tsa lefelo la rona.

Ditirisano-mmogo tse dingwe tse di bottlhokwa ke tse re nang le tsone le ditheo tsa bosetshaba tsa seporofesenale le makgotla-taolo a dirutwa tsa bothuta-tlhaloganyo, molao, thuto, pholo, bojanala, temothuo, bobalamatlotlo, lefapha la tsa matlotlo, boenjenere le go direlwa ditiro ke metshino (artificial intelligence).

Gape re buisana le mafapha a le mmalwa a porofense le a bosetshaba, le go dirisana mmogo thata le baagi ba lefelo le re leng mo go lone, bathati ba setso, ditlelapa tsa metshameko (tsa selegae, tsa porofense le tsa bosetshaba), ditheo tsa kgwebo le bommasepala ba selegae.

Ditiro tseno tsotlhe di re thusa **go nna badirisani-mmogo ba ba nang le kitso e kgolwane** le bomankge ba ba tla thusang ka go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone le go bona ditharabololo tsa mathata a loago.

GO THUSA BAAGELANI BA RONA

Go tlhomamisa gore diphelelo e nna tse di siameng tsa nako e telele

Go abelana le ba bangwe bokgoni jwa rona go tsamaisana le tiro ya rona ya konokono (go ruta le go ithuta le go dira patlisiso) mme go gatelela diphelelo tse di tla nnang lobaka lo lo leele le ka fa di tla amang baagi ka gone.

Baagi mo lefelong la rona ba tlhagisa ditlhoko tse ba nang le tsone tse re ka ba thusang ka tsone. Re tswelela pele go bapisa ditlhoko tseno le diphelelo tse tota go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone go nnang le tsone go tlhomamisa gore tota re tlamelbaagi ka ditlhoko tsa bone, le go dira jalo ka tsela e e tshwarelelang.

Gape re dira gore thuso ya rona e tlataletse go Mekgele ya Ditshaba-Kopano e e Tshwarelelang ya Tlhabololo le Ajenda ya Aforika ya 2063. Ka tsela eno, re tsamaisanya matsholo a rona a go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone le mekgele eno ya boditshabatshaba le a kontinente, **go tlhomamisa gore go nna le tirisanommogo e kgolwane**.

Go ikemisetsa ga rona go nna le seabe mo loagong go akarediwa mo teng ga maikaelelo (mokgele) wa rona, o o akaretsang go ithuta ka natla, go tsibogela maemo mo loagong le mokgwa wa go amega ka ba bangwe. Re leba bommasepala ba bararo bao dikhamphase tsa rona di leng mo go bone jaaka baagi ba rona ba konokono.

Go fetoga ga kgato ya go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

Go sa kgathalesege maemo a a thata ka nako ya leroborobo la Covid-19, re dirile ditiro di le 490 tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone ka 2021, fa re di bapisa le tse 175 tsa ka 2020. Seno se bontsha ka fa re ikemiseditseng ka gone go tswa matsholo mo baaging le go abelana le bone maitemogelo a rona – rotlhe fela, re **bagolo go feta pele**.

Re bagolwane mmogo

Ka nako ya leroborobo, go ne go tlhokega thata tshedimosetso e e amanang le pholo le maano

a kgono ya go tswelela pele ga kgwebo mme NWU e ne ya tsibogela seno ka go tlamela ka tshedimosetso e dirisa dipotsolotso mo radiong, ka diathikele tsa kuranta le mo melaetseng ya eleketeroniki e e manegilweng ke maloko a setshaba. Re ne ra enta maloko a setshaba le go ruta batho ka dintlhosa boammaaruri mmogo le ka ditlhamanekga moento.

Tiro e e kopantsweng mmogo le tirelo ya go ithuta di ne tsa tswelela pele moo go neng go tlhokega gone. Baithuti ba Disaense tsa Pholo ba ne ba etela ditteleliniki le maokelo go ya go katisa ba bangwe ka matshwao a go swa mohama le go dira matsholotemoso ka bolwetse jono mo setshabeng.

Ka tsela e e tshwanang, setlhophsa sa serutwa sa Ditshedinnye mo Legorong la Disaense tsa Tlago le Temothuo se ne sa tshwara

thutano ka mafarathatlha ka ga Letsatsi la Boditshabatshaba la Ditshedinnye go ruta batho ka ditshedinnye.

Jaaka letsholo le le tswelelang pele, baithuti ba rulaganyetsa baithuti ba ngwaga wa nthla dijobao ba felelwang ke ditekete tsa bone tsa dijopele ba amogela dibasari tsa bone tsa NSFAS. Mo godimo ga moo, Lekgotla le le Emelang Baithuti le kokoanya dijopele, diaparo le dilwana tsa ka fa botlhapelang, mmogo le diaparo le dijopele tsa meteme gore di isediwe baagi ba ba di tlhokang.

Badiri ba maphata a semolao ba tswelela pele go nna le seabe mo go tsa thuto ya semolao, ditirelo tsa semolao le mananeo a tokafatso ya dikgono-tiro tsa ba ba santseng ba katisediwe tiro ya semolao le maloko a setshaba.

Go gatela pele

Bogwebi, tlhokomelo ya tikologo le go ithuta ditiro tsa dijethale di tla tswelela e le dilo tsa konokono jaaka re ntse re tswelela pele go tlataletse go Mekgele ya UN e e Tshwarelelang ya Tlhabololo le go Ajenda ya Seaforika ya 2063 ka go abelana

le ba bangwe bokgoni jwa rona le go dira mmogo le badirisanimmogo ba rona.

Fa re le mmogo, rona le badirisanimmogo le rona re na le bokgoni jwa **go dira dilo go feta ka fa go tlwaelegileng ka gone tsa go nna mogolo go feta**, jaaka ka mananeo a katiso le badirisan mmogo mo baaging ba ba dirang patlisiso. Mo go nngwe ya ditrisanommogo tseno tsa rona, yuniti ya rona ya Diphelelo tse di Nnang Lobaka lo lo Leele mo Baaging e ne ya nna le tirisanommogo le **Knowledge for Change Hubs (K4C)** le Yunibesiti ya Foreisetata.

Gape yuniti e katisa maloko a setshaba go dirisa **mokgwa wa dijethale wa go anela dikgang** go abelana le ba bangwe ditiro tsa tlhomasewa e le tsela go anela dikgang mo lefatsheng lotlhe. Re simolola ka go katiseba ba katisiwang gore ba golaganye diporojeke tsa mo baaging le go di golaganya le diyunibesiti mo lefatsheng lotlhe. Ka tsela eo, re nonotsha batho ba ba katisang maloko a baagi go thusa ba bangwe go gatela pele gore ba nne bagolo go feta ka fa ba neng ba akantse ka gone.

Matsapa a rona a go nna mogolo go feta

Setlhophsa sa serutwa sa Pholo ya Diphologolo se tlamela ka meento e e thibelang botsenwa jwa diphologolo

Setlhophsa sa serutwa sa Pholo ya Diphologolo, se se dirisanang mmogo le Mokgatlho wa Thibelo ya Go Tshwarwa Setlhogo ga Diphologolo (Society for the Prevention of Cruelty to Animals [SPCA]) kwa Mahikeng, se ne sa etela motse wa kwa Lekaleng bošeng jaana o o gaufi le khampage go ya go enta diphologolo mahala.

Setlhophsa sa serutwa mmogo le baithuti ba masetase ba ne ba rulaganya tliliniki e e etelang mafelo a farologaneng se bo se laletsa maloko a baagi go tlisa dintša le dikatsetsa bone go tla go entelwa botsenwa jwa diphologolo. Ba ne ba kgona go enta dintša tse di fetang 100 le dikatsetse pedi ka nako ya letsholo leno.

Leloko la setlhophsa sa serutwa sa Pholo ya Diphologolo le enta ntša ya leloko la baagi.

TLHAMOSEŠWA YA BOKAMOSO

Diphelelo tsa tlhamosešwa

Tlhamosešwa ya thekenoloji e thusa ikonomi ya naga ya rona e bile e dirisa bokgoni jwa rona jwa **go thusa ka tsela e kgolwane** mo setšabeng go feta pele. Dithamosešwa tse di ntšha di na le tshwanelo ya semolao go dira gore di nne le phelelo e e molemo mo go tsa kgwebo le mo setšabeng.

NWU e fitheletse ditshwanelo tsa semolao di le 339, tse di nang le dikopo tsa semolao tse di tshwanang di le 49, le dinaga di le 47. Mo dingwageng tsa bošeng jaana, dithekenoloji tse di senang ditshwanelo tsa semolao, jaaka porokerama ya khomphiutha le dithekenoloji tse dingwe tse di sirelediwang ka tetlokhopi, di tlhomologile thata jaanong. Dikai tsa tsone ke **App ya go tlhatlhoba pholo ya TjopTjop** le **Motshameko wa boto wa Mmetshe wa Whartels®** le app e e tokafatsang bokgoni jwa barutwana jwa mmetshe.

Go botlhokwa go dirisa madi ka botlhale

NWU ke yunibesiti e senang bothata jwa ditšelete e kgonang go dira porofete. Mokgwa o o tlhomameng o re bolokang madi ka one o bontsha boikemisetso jwa rona jwa go gatele pele le **go nna bagolo go feta** jaaka setheo re ntse re nonotsha bana-le-seabe ba rona gore le one ba dira jalo.

	2017	2018	2019	2020	2021
Lotseno lothe lwa madi	R4 193m	R4 901m	R5 242m	R5 146m	R5 375m
Tshalo ya madi a a oketsegileng (dilwana tsa ka gale)	R500m	R860m	R906m	R1 108m	R1 282m
Ditshenyegelo mo badiring/ ditshenyegelo tsotlhe	55,9%	55,2%	56,3%	63,1%	64,1%
Lotseno lwa madi le e le itiretseng	R1 038m	R1 166m	R1 190m	R1 112m	R1 085m
% ya lotseno lwa madi go tswa kwa pusong	41,4%	41,0%	41,0%	43,0%	42,6%
% ya lotseno lwa madi a dituediso tsa dithuto	33,8%	35,1%	32,6%	34,3%	34,5%
Ditshenyegelo tsa madi a diporojeke tsa tlhabololo	R72m	R115m	R119m	R56m	R14m

Go tlhama ditlamo

NWU e thusitse go tlhama ditlamo di le 42 mo dingwageng tse 35 tse di fetileng. Di akaretsa ditlamo tse re kgonang go bona dipolo mo go tsone (tse di gwebang ka dithoto tsa yunibesiti tse di nang le ditshwanelo tsa semolao, kgotsa ka IP (intellectual property)), ditlamo tsa kgwebo (tse di tsamaisang kgwebo e e seng ya IP) le dikwebo tsa mo baaging tsa IP (tse mo go tsone bathhami mo baaging ba tlhamang IP mme NWU e bo e ba thusa ka go tlhama kgwebo) Yunibesiti e santse e na le merokotso mo go di le 22 tsa ditlamo tseno.

Ditlamo tse re kgonang go bona dipolo mo go tsone di tlhamiwa fa go gwebiwa botoka ka ditlhahosešwa tsa NWU ka go simolola kgwebo fa thekenoloji e siametse go tsenengwa mo mmarakeng.

Koleko-madi e gatele pele

Diyunibesiti ga di ka ke tsa ikaega fela ka lotseno lwa madi a puso e thusang ka one le a dituelelo tsa dithuto – re tlhoka dikoleke gore re gatele pele le gore di re thusa go fithelela mekgele ya rona e e logetsweng maano.

Tshegetso e e tswelelang pele ya bana-le-seabe ba rona le baettleetsi ba rona e kgontsha baithuti ba rona **go nna bagolo go feta** pele. Dikoleke tse di dirwang ka dibasari, patlisiso le go tshegetsa diporojeke ka madi kgotsa ka go tswa matsholo a a kgethegileng a baithuti, gareng ga tse dingwe, di tlisa pharologano e e seng kana ka sepe mo matshelong a baithuti ba rona, e bile di re thusa go bona ditharabololo tsa dikgwethlo tse baagi ba lebaneng le tsone.

Go aba ka bopelotshweu ga baettleetsi ba rona ba madi go tlhama **dikgang tse di nayang batho tsholofelo**, tse di jaaka tse di amanang porojeke ya sekolo ya ga Ikate leng wa dingwaga di le 34, diporojeke tsa diphelelo tse di nnang teng mo loagong le mo ikonoming le matsholo a go phimola sekoloto sa baithuti se se sa bolong go nna gone.

Setlhophha kwa **Ofising ya rona ya tlhabololo le Tshegetso ka Madi** se ikemiseditse go laola dilo ka tsela e e molemo fa se aba madi, e bile se ikemiseditse go buisana le baettleetsi ba ka moso. Ka tirisanommogo ya baettleetsi ba rona ba madi, re ka kgona go **#Nna Bagolo Go Feta Mmogo** re ntse re letla mongwe le mongwe a itse ka letsholo la #DiscoverNWU.

Matsapa a rona a go nna mogolo go feta

Porojeke ya Ikate leng e neilwe R3,9 m

Nako ya gore ditheo tsa thutogodimo di ikaege ka go bona madi a lotseno a a jaaka a thuso e e tswang kwa pusong le a a tswang mo mading a dituelelo tsa dithuto e fedile.

Ke lone lebaka la go bo go kolekelwa ga **Ikate leng** madi a a jaaka a Mokgathlo wa Tlhabololo ya Eskom a bokana ka 9 milione, a porojeke e e sa bolong go nna gone ya go ema sekolo nokeng, go itumelelwa thata.

Boikaelelo jwa Ikate leng ke go tokafatsa dipholo tsa ditlhahoblo ka kakaretso gore baithuti ba fithelele dipatlatlafalo tsa go ikwadisa kwa ditheong tsa thešiai.

Porojeke ya Ikate leng e amogela R3,9m.
Ba ba ipelelang go kolekwa ga madi ano ke Cecil Ramonotsi, CEO wa Mokgathlo wa Tlhabololo ya Eskom, le Ben Zaaiman, mmenejara-mogolo wa Lefapha la YBB la Tlhabololo le Go Kolekwa ga Madi.

MAFAPHA A A BOTLHOKWA A NWU: MAGORO A RONA

Magoro a le

8

Thulaganyo ya Legoro

Magoro a rona a na le thulaganyo e e tshwanang, e e ka mokgwa o o latelang.

MODINI-MOGOLO WA LEGORO

Mothusa-Modini:
wa Go Ruta le Go
Ithuta

Mothusa-Modini:
Patlisiso

Mothusa-Modini: Go dira
ditiro tse baagi ba nnang le
seabe mo go tsone

Palo ya baithuti ke eno mo legorong lengwe le lengwe ka 2022*:

Legoro	Baithuti	Mmala wa legoro
Thuto	15 832	
Disaense tsa Ikonomi le Botsamaisi	11 046	
Boenjenere	1 670	
Disaense tsa Pholo	6 178	
Lefapha la Dithuto Tsa Botho	6 387	
Molao	2 881	
Disaense tsa Tlhago le Temothuo	7 515	
Thutabomodimo	700	
Sekolo sa Kgwebo	855	

*Dipalo tsa 2022 ga di a felela

Go bona tshedimosetso go ya pele ka magoro, leba **dipampiri tsa dintlha ka legoro**.

THUTO

Go ithutela bogwebi

Jaaka karolo ya go ithuta ga baratabana, setlhopha sa serutwa sa Disaense tsa Botsamaisi le Thuto se ruta lenaanethuto le le nang le mekgwa e e nonofileng ya go tsamaisa kgwebo gore le rotloetse kgolo ya ikonomi le go se nne le bothata jwa ditšelete.

Gape ba ruta mananeothuto a makhutshwane a go tsamaisa kgwebo jaaka e nngwe ya tiro ya bone ya go ruta batlathleledi boporofereshenale mo tirong le go ba katisa.

Mananeothuto a a tlhomologileng

Re lefelo la konokono la go katisa baratabana ka go akaretsa dikgato tsotthe ka bottalo tsa thuto le ditlhoko tsa baratabana, le go dirisa mekgwa-pharologano ya go ruta baithuti ba le fa pele ga mothathleledi le ba le kgakala le setheo sa thuto.

- Dithuto tse di rutwang ke Legoro di akaretsa dikgato tsotthe tsa go tsena sekolo le go tlhabolola dikgono tsa tiro tsa baratabana. Serutwa se ba se rutang se se tlisang diphetogeo ke BEd, se se akaretsang dikarolo tsotthe tsa mananeothuto a ntla a go ruta baratabana, e leng dikgato tsa mophato wa motheo, o o mo magareng, o mogolo le dikgato tsa go tswedisetsha pele thuto le katiso, mmogo le thekenoloji.
- Mananeothuto a morago ga kalogo a akaretsa Setefikeiti sa Morago ga Kalogo sa Thuto, e leng lenaneothuto le le kwa pele la go ruta baithuti ba le fa pele ga mothathleledi kgotsa ba le kgakala le setheo sa thuto, le la dithutego tsa MEd le tsa PhD.
- Gape re ruta mananeo a a tswelang pele a kgato ya setefikeiti le ya dipoloma, mmogo le dithutego tse di melediwang mathe tsa BEd Hons, MEd le mananeothuto a PhD.

Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

- Re ruta mananeothuto a makhutshwane a go ithuta a tsa boeteledipele jwa ditlhophha tsa botsamaisi tsa dikolo, mme baithuti ba morago ga kalogo ba thuto ya boithutathalaganyo ba tlamelka ditirelo tsa kemonokeng e e kgethegileng kwa dikolong tsa puso.

- Porajekepotlana ya Banetetshi ba Aforika e thusa ka katiso ya go tlwaediwa mafulu mo tirong ya batlathleledi ba Mophato wa Motheo mo dikolong di le mmalwa, le go bayaa barutwana leithlo le go ba tshegetsa mo thutong ya mmele le ya saense.
- Legoro le koleka madi a go tlamelba baithuti ba basetsana ka meikgatlo 'e e kgonang go dirisiwa go feta gangwe' ka lobaka lotlhie lwa dithuto tsa bone. Kgato e e latelang ya porajeke eno e ama matsholo a go thama dikumo le a go tsamaisa kgwebo.

Ditheo tsa patlisiso tsa NWU

- Thuto le Ditshwanelo tsa Batho tse di Faroganeng (Edu-HRights)
- Thulaganyo ya Go Ithuta ka go Ikaela (SDL)
- Thuto-Patlisiso e e Dirwang mo Baaging (Community-Based Educational Research [COMBER])
- Boeteledipele jwa Thuto (Educational Leadership [Edu-Lead])

Gape legoro le na le maloko a badiri a a dirang patlisiso ba le kwa ntle ga ditheo tsa patlisiso.

Badulasetulo ba patlisiso

- Modulasetulo wa UNESCO wa Mekgwa-Pharologano ya go Ithuta le wa Metswedi ya Thuto e e Bonwang mo Inthaneteng (OER [Open Educational Resources])
- Modulasetulo wa ETDP-SETA wa Thuto ya Bana ba sa le Bannyé (Early Childhood Education [ECE])

WA LEGORO LA DISAENSE TSA IKONOMI LE BOTSAMAI

Go ithutela bogwebi

Diyunibesiti di nna le seabe se se botlhokwa sa go rotloetsa baithuti le maloko a baagi go nna bagwebi. Jaaka legoro, re naya baithuti le bagwebi ba lefelo la rona ditshono di le dints Gore ba tokafatse ditalente tsa bone tsa bogwebi gore **ba nne bagolo go feta** mo kgwebong go feta pele.

- bhive ya NWU ya Senthara ya NWU ya Tlhabololo ya Kgwebo (Enterprise Development Centre (bhive EDC) e tlhama bogkoni jwa tiro ya kgwebo ya baithuti, ya basadi le ya ditheo tsa lefelo la rona.

Matsholo a bhive ya di EDC a akaretsa:

- mokgatlo wa baithuti, Enactus
- mmolo wa bhive, polatefomo ya rona ya mmaraka wa mo mafarathatheng
- letsholo la Beke ya Bogwebi la Baithuti ba rona
- dikgaisano tsa kgwebo tsa baithuti ba rona, Leopards' Lair le Entrepreneurship Intervarsity
- porokeramo ya go akofisa dikgwebo tse di leng teng ga jaanong
- ditirelo tsa kemonokeng ya dikgwebo tse disha tsa bagwebi ba lefelo la rona
- lenaneo la rona la go tlisa diphetogo, Lenaneo la Basadi la Kgwebo (Enterprising Women Programme [EWPI]).

Bogwebi gape bo akarediwa mo lenaneothutong la akatemi la dikirri ya rona ya BCom ya Disaense Tsa Botsamaisi; baithuti ba rotloediwa go simolola le go tshegetsa kgwebo e ntsha fa ba ela kwa bokhutlong jwa dithuto tsa bone.

Mananeothuto a tlhomologileng

- Mananeothuto a legoro la rona a akaretsa go tlamela maloko a setshaba ka dipalangwa, botsamaisi jwa dithulaganyo-kakaretso, bobalamatlotlo jwa diforensiki, babalamatlotlo ba ba kwadisitsweng, Kgwebisano fa gare ga dinaga, tiriso ya dikumo tsa temothuo, lekgetho, tiro ya banka le botsamaisi jwa go faola kgonego ya go nna le ditatthegele tsa madi, go tsenya tirisong botsamaisi jwa go thibela ditatthegele tsa madi, bobalamatlotlo jwa botsamaisi, bobalamatlotlo jwa ditshelete le botsamaisi jwa bojanala.
- Lenaneothuto le le khutshwane la taolo ya diphologolo tsa naga le ngoka batsayakarolo ba naga ya rona le ba dinaga di sele.
- Senthara ya rona ya Go Tsenya Tirisong Botsamaisi Jwa go Thibela Ditatthegele tsa Madi e ruta serutwa se se tlhomologileng se se tsayang dingwaga di le pedi sa nakwana sa go ithutela MCom mo tirong ya

go tsenya botsamaisi jwa go thibela ditatthegele tsa madi.

- Lenaneothuto la bobalamatlotlo jwa diforensiki le na le sethophoa se le sengwe se segolo go di gaisa tsotthe sa baporofešenale ba thutogodimo mo gare ga baagi a Aforikaborwa ba diforensiki tsa kgwebo. Mananeothuto a di dikirri a akaretsa dikirri le onase tsa BCom, masetase le PhD ya bobalamatlotlo jwa diforensiki. Lenaneothuto leno gape le na le dikhoso tsa katiso le dithathhobon tsa bota tsa go nna maloko ka botlalo a Setheo sa Badiri ba Diforensiki tsa Kgwebo.

Baithuti ba lenaneothuto la babalamatlotlo ba ba kwadisitsweng ba dira tiro ya mabogo a a duleng diafia mo ditlathhobon tsa go bona thutoged ya SAICA. Mo dingwageng di le thataro tse di fetileng, NWU e ntse e le mo maemong a ntla a le mane mo gare ga ditheo di le 17 mo nageng yotthe tse di neilweng tellelelo-semmuso tsa SAICA. Mo go tse pedi tsa dingwaga tseo, re ne re le mo maemong a ntla.

Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

- Mo porojekeng e e tswelelang pele, dikolo le ditheo tsa patlisiso mo legorong di etela dikolo tse dikgolo tse di leng mo tikologong Porofense ya Bokone Bophirima e tshwanetsi go rotloetsa barutwana le go abelana tshedimosetso le barutabana. Ba tlhomolola bothhokwa jwa thuto, mananeothuto a a farologaneng a a rutwang ke dikolo tsa NWU le ditshono tse dints tse di farologaneng tse di leng teng mo setheong. Gape ba thusana barutwana ka dikopo tsa bone tsa go amogewla mo yunibesiting le go naya barutabana thuto le katiso e e oketsigileng ka diteng tsa serutwa, go thusa go tlhomamisa gore ba bona dipholo tse di molemo thata mo dirutweng tsa bone.
- Setheo sa rona sa Patlisiso ka tsa Bojanala mo Tikologong ya tsa Ikonomi le mo Loagong (Our Tourism Research in Economic Environs and Society [TREES]), ka go dirisana mmogo ga sone le sekolo tsa Botsamaisi jwa tsa Bojanala, se na le tsebe ya Facebook e e nang le dikgang tse di amanang le tsa bojanala gore di buisiwe ke batho bothe.
- TREES mmogo le bana-le-seabe ba le mmalwa jaaka Greenpeace, e simolotse letsholo la dipatlisiso ka diphelelo tse di amang dimela le ditshedi mmogo le tikologo tse di bakwang go dirwa ga dipatlisiso tse di bothhokwa tse di dirwang, mme dipatlisiso tse di dirwa thata kwa karolong ya Losi Iwa Lewatle la Kapa Bothhaba la Aforikaborwa.

- Baakatemi ba ba farologaneng go tswa mo Aforikaborwa ba dira ka dithogo tse di jaaka se se reng "Sireletsi Loso Iwa Lewatle la Rona la Kapa Bothhaba" le se se reng "Mawatle e Seng Oli" gore ba tlamele ka tshedimosetso ya Saense go rotloetsa batho go tlhaloganya diphelelo tse di sa siamang tsa dipatlisiso tse di bothhokwa tse di dirwang.

- Setheo sa patlisiso sa Talente ya Tlhamosešwa Lefatshe ka Bophara (Global Innovative Focussed Talent [GIFT]) se amogetse Diawate tsa tiro ya Boleng jo bo Kwa Godimo ya NWU ya Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone (the NWU Excellence Award for Community Engagement) (letsholo) ka 2021 ya diporojeke di le nne tse di feleleditsweng.

Nngwe ya diporojeke tse di bothhokwa tseno e ne e le go tlhabolola phaposi ya Mophato R kwa Sekolong sa Poraemari sa Phakisang kwa Ottoshoop. Sethophoa sa GIFT se ne sa penta dipota, sa rulaganya diphaposiborutelo sesha le go tlamela ka dilwana tsa go kwala le go kwalela le digaretene. Gape ba tlamela ka dimela tse di tseenwang mo phaposing ya sekolo e go nnang barutabana mo go yone le go rulaganya lebala la metshameko.

- Go keteka Letsatsi la ga Mandela, maloko a legoro a ne a ya kwa mafelong a a farologaneng a baagi a a gaufi le khampage go ya go aba dijo le go etela bookelo jwa lefelo la bone le dittelini ba tshotse diaparo tsa masea a a a tswang go belegwa. Badiri ba ile ba fetsa nako ba na le bana ba ba tswang kwa magaeng a a farologaneng a dikhutsana le bagod go tswa kwa disenthareng tse ba tlhokomelwang kwa go tsone.

Matsapa a rona a go nna mogolo go feta

Lerato ke Mogakolodi wa Bosetšhaba wa Legoro wa 2022 wa Enactus

Enactus South Africa e dirile kitsiso ya gore Lerato Mohalajeng, motlhatheledi wa Legoro la Disaense tsa Ikonomi le Botsamaisi yo gape e leng mogakolodi mmogo wa legoro la Enactus, ke Mogakolodi wa bosetšhaba wa Legoro wa ngwaga wa 2022.

Lebaka la seno ke go akgolela boineelo jwa gagwe jwa go thusa ka tlhabololo ya loago le ikonomi ka tiro ya gagwe ya botsamaisi jwa kgwebo mo Enactus le go tlhaba baithuti bothhale le go ba katisa, ba ba leng maloko a sethophoa sa Enactus.

Modulasetulo wa Patlisiso

Modulasetulo wa Mokgatlo wa Kgwebo wa Lefatshe Lotlhe (World Trade Organisation Chair [WTO])

Ditheo tsa patlisiso tsa NWU

- Patlisiso ka tsa Bojanala mo Tikologong ya tsa Ikonomi le mo Loagong (Tourism Research in Economic Environs and Society [TREES])
- Workwell: Yuniti ya Patlisiso ya Disaense tsa Ikonomi le Botsamaisi
- Kgwebo le Tlhabololo (Trade and Development [TRADE])
- Talente e e di Gogang kwa Pele ya Tlhamosešwa Lefatshe ka Bophara (Global Innovative Focussed Talent [GIFT]),
- Thuto e e Tokafaditsweng ya Thekenoloj le Thuto ya Tlhamosešwa le Katiso, ya Aforikaborwa (Technology-Enhanced Learning and Innovative Education and Training, South Africa [TELIT-SA])
- Botsamaisi jwa Go Tlhotla Tshedimosetso

Enactus ke neteweke ya boditšabatšhaba ya baithuti, baakatemi le baeteledipele ba kgwebo ba ba iketleleditseng go tlhama lefatshe le the botoka ka tlhamosešwa le ka ditiro tsa kgwebo.

*Motlhatheledi e leng
Lerato Mohalajeng wa
Legoro la Disaense tsa
Ikonomi le Botsamaisi.*

BOENJENERE

Go ithutela bogwebi

Tsela e re dirang akatemi ya rona ka yone e ikaegile ka mokgwa wa go akanyetsa kgwebo. Diporojeke di emmalwa tsa ngwaga wa bofelo le tsa morago ga kalogo di ile tsaa fetoga go nna dikgwebo tse di atlegileng, jaaka Dithekenoloji tsa Senthara ya Tlhamo e e Gatetseng Pele (Pty) Ltd, (Centre for Advanced Manufacturing [CFAM]) (Pty) Ltd, Jonker Sailplanes le Genio Intelligent Roasters.

Mojule wa boenjenere jwa kgwebo o o dirang mo teng ga lefapha la boenjenere jwa diintaseteri, baithuti ba thloma thulaganyo e e bothokwa ya kgwebo, mme mmojule wa boenjenere jwa botsamaisi one o na le dirutwa di emmalwa tse di farologaneng le dirutwa tse dintsii tse di akaretsang boenjenere jwa dithuto tsa ikonomi le boenjenere jwa mekgwa-tsamaiso.

Ka go dirisana le diintaseteri tse di farologaneng le diyunibesiti tse dingwe, baithuti ba rona ba dira patlisiso le tlhabololo e e amanang le intaseteri, mo nageng ya rona le kwa dinageng di sele. Seno se solelega intaseteri molemlo e bille se thusa baithuti go lemoga dikgwegetho le ditshono mo porofeseneng ya boenjenere.

Badulasetulo ba patlisiso

- Modulasetulo wa Patlisiso ya DSI/NRF ka Patlisiso ka Magala (Letsholo la Aforikaborwa la Badulasetulo ba Patlisiso la Aforikaborwa (South African Research Chairs Initiative – SARChI)
- Modulasetulo wa Patlisiso wa DSI/NRF ka Maokwane a a Dirlweng ka Ditshedi le Maokwane a Mangwe a Sele a a Phepa (SARChI)
- Modulasetulo wa Patlisiso ya DSI/NRF ka Boenjenere jwa Nyutlilia (SARChI)
- Sentara ya Ditiro tse di Kgethegileng ya ESKOM EPPEI ya go Taolo ya Digase tse di Ntshediwang mo Lefaufaung

Mananeothuto a a tlhomologileng

Mananeothuto otlhe a Beng a neilwe ttelelelo-semmuso ke Lekgotla la Boenjenere la Afrika Borwa (Engineering Council of South Africa [ECSA]) go ya ka Tumalano ya kwa Washington. Seno se rayo gore ba dira dilo go ya ka ditekanyetsa tsa maemo a a kwa godimo thata tsa dinaga di sele e bille ba na le dithutego tse di amogelosegang kwa dinageng di sele.

Go simolola ka 2022, go tla rutwa serutwa se se feletseng se se ntsha mo mafaratlhatheng sa dipoloma ya morago

ga kalogo ya boenjenere jwa Intaseteri. Gape go tla rutwa mananeothuto a makhutshwane a a amanang le lenaneothuto leno.

Siemens Training Centre e tswelela pele ka ditshono tsa go ruta dithuto tsa metshini ya boenjenere.

Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

Mokgele o o tsayang nako e telele wa leano la go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone ke wa go thloma mananeothuto a a kgonang go itsetsepela le go nna le ditiranommogo tse di mosola go batho, baagi le ditlamo.

Go botlhokwa go akaretsa badiri bothle le baithuti gore ba dire ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone, go lootsa ditalente le dikgono tse dintsii gore **ba nne le diphelelo tse dikgolo**.

Diporojeke tse di kgethegileng tsa go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone di akaretsa:

Setlhophsa sa Tshegsetso ka Tsa Setegeniki (Technical Support Team [TST]) | Porojeke ya tshingwana | Tlhamo ya Koloi ya Motlakase | Tlhamo ya setofo sa magala | Sekao sa ka Bonako sa Tiro e e Tlileng go Dirwa | Diporojeke tsa Diphaka Tsa Bosetshaba | Lenaneo la go Fepa Barutwana | Tlhamo ya porojeke ya Tirelosetshaba ya Baithuti ya RAG | Engenius Kids | Modiragatsi | Femmegineering | Mananeothuto a makhutshwane a barutabana.

Ditheo tsa patlisiso tsa NWU

- Sentara ya Tiro ya Maemo a a kwa Godimo ya Maokwane a a Dirlweng ka Khabone
- Yuniti ya Ditsamaiso tse Eneji le Thekenoloji
- Dithekenoloji tsa Puo ya Bopuontsi (Multilingual Speech Technologies [MuST])

Ditlamo tse di dirisiwang, dipolatefomo le ditheo

- Sentara ya Bokgoni ka Ditirole tsa DSI/HySA jwa go tlhagisa haeterojene, go e boloka le go e dirisa le melawana ya tshireletsegoo le ditekanyetsa ka ga yone
- Sentara ya DTI ya Tlhamo e e kwa Pele (DTI) Centre for Advanced Manufacturing [CFAM])

DISAENSE TSA PHOLO

Mananeothuto a a tlhomologileng

- Re na le mananeothuto a a farologaneng a a abang tshedimosetso e e mosola, go simolola ka a khemisi, disaense tsa go tlhama melemo ya kalafi, dijo tse di nang le dikota le tshireletsegoo mo tirong go fitilha ka go tlhela sentle le go sireletsa bana le tiro ya diforensiki. Katiso ya rona ka tsa go godisa ngwana yo e seng wa madi ya dikirri ya tshireletso ya bana, mmogo le bodiredi-loago jwa diforensiki, ke yone fela e leng lenaneothuto le re le rutang la morago ga kalogo mo Aforikaborwa mo dirutweng tse di kgethegileng tseno.
- Masetase ya rona ya Khemisi mo mananeothutong a go nna rakhemisi e naya rakhemisi katiso e e kgethegileng ya go baya melemo ya kalafi leitho le go ithuta diphelelo tsa melemo ya kalafi mo badirising ba yone, boithutamelemo ya kalafi le go dirisiva sentle ga melemo ya kalafi le pholisi ya teng, le go laola melemo ya kalafi ga puso.

Mananeothuto a mangwe a a tlhomologileng ke:

- Di MSc le di PhD tsa disaense tsa tlhamo ya melemo ya kalafi, dijo tse di nang le dikota, thuto-dijo le ka fa di amang mmele ka gone, disaense tsa tsa badirisi, khemiseteri ya tlhamo ya melemo ya kalafi, thuto ya ka fa melemo ya kalafi e amang mmele ka gone le thekiso ya melemo ya kalafi
- Di MHSc le Di PhD tsa thuto ya diporofešene tsa pholo, poromoušene ya dirutwa tse di farologaneng tsa pholo, disaense tsa metsamao ya mmele wa motho le saense ya go tlhamo dilo gape
- MHSc ya boithutatiro ya pelo
- Masetase le PhD ya saense ya booki
- BHSc ya tshireletsegoo mo tirong
- MA le PhD ya go tlhela sentle
- Masetase ya boithutha malwetse a tlhaloganyo le kalafi ya one, go thoba maikutlo le patlisiso ka malwetse a tlhaloganyo
- PhD ya boithutatirommele
- MSW ya tiro ya diforensiki le tshireletso ya bana

Ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

Ka tirisanommogo e e mosola le boineelo jwa go batlana le ditsela tse disha, go atolosa le go fetola ditsela tsa go fenya dikgwetho tsa pholo mo Setshabeng, re leka go tokafatso pholo ya bothle:

- Porojeke ya Cobuntu (kemonokeng ya Covid-19 ka Ubuntu), letsholo la melaetsa ya eleketeroniki e e manegiwang ke maloko a setshaba, go

tlamela ka thuto e e ka ikangwang ka tsa pholo, e fitheletse badirisi ba dikgang tsa eleketeroniki tse di manegiwang ke maloko a setshaba ba ba fetang 350 000.

- Go baya leitho thulaganyo ya go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone le go sekaseka ditiro tsa Africa Unit for Transdisciplinary Health Research (AUTHer) go tsamaisana le mekgwa e e gaisang yotthe ya tiro mo NWU yotthe.
- Porojeke ya Wellness ya Bokone Bophirima e tlhagisitse dithophpha tse dingwe gape di le robedi tsa wellness, dithophpha di le supa tsa bana-le-seabe, bana-le-seabe ba basha ba le 104 mo netewenkeng ya go golagana mmogo ga baagi, kokoano ya neteweke ya thotloeto ya pholo ya porofense.
- Basadi ba ba tswang kwa lkageng mo Potchefstroom ba tsenela ditelase tsa go itshidila mmele, e bile re tshwarela banni ba magae a bagodi le batho ba ba nang le bogole jwa tlhaloganyo mananeo a go itshidila mmele a go itlosa bodutu a a lapolosang.
- Phelopheda Train e romela baithuti ba boithutathlagon, khemisi le ba booki go ya go direla baagi.
- ImpENSA e tokafatsa dikota tse di jewang go sa le gale mo botsheleng le pholo ka go nontsha tiro ya baporofešenale ba pholo le badiredi ba pholo ba mo laogong. Lenaneo la Boeteledipele la Dijo tse di Nang le Dikota la Aforika le katisetsa batho go nna le bokgoni jwa go eteleta pele mo kgannyyeng ya dijotse di nang le dikota mo gare ga baporofešenale mo Aforika.
- Setlhophsa sa Patlisiso ka Kgatellelo e e kwa Godimo ya Madi mo Aforika (The Hypertension in Africa Research Team [HART]) se tshegsetsa letsholotemoso la lefatshe lotle le la mo nageng ya rona le matsholo a go tlhatlhobewa pholo.
- Re dirisa webosaete ya booki, kanale ya YouTube le tsebe ya Facebook go tlhama letsholotemoso la mo nageng yotthe la booki ka go abelana metsweditshedimosetso, go tshwarela metlotlo le go lotlega ditiragalo tsa mmatota tse di diregileng ka ga booki le diphelelo tsa jone tse di fodisang.

Go ithutela bogwebi

- Disaense tsa badirisi ke kgwebo ya seporofešenale, di dira gore baithuti ba ithute dikgopoloo dingwe ka dijo le go dira ka dijo ka tlhamalalo, fešene, botsamaisi jwa kgwebo le go maketa.
- Kgopoloo ya Lefelo la Rona ya Digase Tse di Bakang Thutafalo ya Lefaufauf (Social Greenhouse®) e kgontsha go tsenngwa tirisong ga thekenoloji mo baaging e e kognon go tshwarelela.

DISAENSE TSA PHOLO (tsweletsa)

- Mananeothuto a Polatefomo ya DSI/NWU ya Tlhamo ya Melemo ya Kalafi e e Lekelediwang ke nngwe ya ditlhokego tse di kopanyang akatemi, intaseteri le puso.

Baduladitulo ba patlisiso

- Modulasetulo wa Patlisiso wa DSI/NRF Albertina Sisulu ka Saense ya Booki (Sisulu Research Chair in Nursing Science [SARChI])

Ditheo tsa patlisiso tsa NWU

- Senthara ya Tiro ya Maemo a a kwa Godimo ya Dijo tse di Nang le Dikota (Centre of Excellence for Nutrition [CEN])
- Senthara ya Tiro ya Maemo a a kwa Godimo ya Disaense tsa Melemo ya Kalafi (Centre of Excellence for Pharmaceutical Sciences [Pharmacen])
- Disenthara tsa tiro ya boleng jo bo kwa godimo: Sethophsa sa Patlisiso ka Kgatellelo e e kwa Godimo ya Madi mo Aforika (The Hypertension in Africa Research Team [HART])
- Yuniti ya Aforika ya Dirutwa tse Dintsi tsa Patlisiso ka Pholo (Africa Unit for Trans-disciplinary Health Research [AUTHeR])
- Patlisiso mo Baaging ka Mathata a Tlhaloganya le Loago (Community Psychosocial Research [Compres])
- Tiro ya maikatlapelo a mmele, Metshameko le Boitlosobodutu (Sport and Recreation [PhASRec])
- Boleng jwa Tiro ya Booki le Bobelegisi (Quality in Nursing and Midwifery [NuMiQ])
- Mokgwa wa Botshelo o o Bakang Malwetse
- Tiriso ya Melemo ya Kalafi mo Aforika Borwa (Medicine Usage in South Africa [MUSA])
- Letsholo la Patlisiso ka Tshireletsegoo kwa Tirong le ka Pholo (Occupational Hygiene and Health Research Initiative [OHHRI])

Dipolatefomo tse di dirisiwang, disenthara le ditheo

- Polatefomo ya DSI/NWU ya Tlhamo ya Melemo ya Kalafi e e Lekelediwang (DSI/NWU Preclinical Drug Development Platform [PCDDP])
- Lekgotla la Patlisiso ka tsa Kalafi Yuniti ya Tiro e e Oketsegileng ka Kgatellelo ya Madi le Bolwetsie jwa Pelo
- Senthara ya NWU ya Pholo le Go Dira ga Batho (Centre for Health and Human Performance [CHHP])
- Senthara ya Thuto ka Diporofešene tsa Pholo (Centre for Health Professions Education [CHPE])

Setheo sa patlisiso ka tsa kgwebo

- Senthara ya Melemo ya Kalafi le Ditirole tsa Diphelelo Tse Melemo ya Kalafi e Nnang le Tsone mo Mmeleng (Centre for Pharmaceutical and Biomedical Service [CPBS])

Tliliniki ya Patlisiso ka Kgatellelo e e Kwa Godimo ya Madi le Katiso ya Setlhophsa sa Patlisiso ka Kgatellelo e e kwa Godimo ya Madi mo Aforika (Hypertension in Africa Research Team [HART]) mo Khamphaseng ya Potchefstroom e keteka ngwaga wa yone wa bo lesome ka 2022.

MEKGWA YA BATHO

Mananeothuto a a tlhomologileng

- Dikirii ya BA e e melediwang mathe ya dingwaga di le nne ya go dira ditshwantsho tse di tlhamilweng ka khomphiutha e katisetsa kokomana e e latelang ya bathami ba ditshwantsho ka khomphiutha gore ba ntshe bokgoni mo tirong ya bone.
- Dikirii ya BA ya botsamaisi jwa puso mo teng ga bommasepala le boeteledipele di tlhomelela baithuti ka kgono e e di gaisang tsotthe ya go nna le mokgele wa tiro ya mo pusong ya selegae, ya porofense le ya bosetshaba.
- Batšelara ya Disaense tsa Tikologo e e tlhomang mogopolo go dintlha ka baagi go bona kitso le dikgona tse ba di tlhokang gore re kgone go tlhama dipholisi tsa baagi le mananeothuto a a kopantsweng a a amanang le baagi.
- Dikirii ya BA ya thekenoloji ya puso e kgontsha baithuti go tlhotta puso mo mananeothutong a thekenoloji, ba nne le dithutego ka puso le dithutego tsa khomphiutha tsa puso, saense ya Dikhomphiutha, mmetshe le dipalopalo. Seno se dira gore baithuti ba kgone go tlhama porokeramo e e dirang sentle ya khomphiutha ya tshedimosetsano.

Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

- Lenaneothuto la Go Ithuta Mmino mo Baaging ba Musikhane le bulela barutwana, barutabana le baagi ditshono tsa go nna le maitemogelo a a monate ka mmino ka go sekaseka thuto ya mmino, tlhabololo ya dikgono-tiro tsa badiri le nna le seabe ga baagi mo mminong.
- Musikhane e godile thata fa dingwaga di ntse di tsamaya mme jaanong e na le mafelo a le mathlano a ba e dirisanang mmogo le bone, lengwe le lengwe la one ke la go rarabolola mathata a baagi mo go lone le go ba tlamela ka ditlhoko tsa bone.
- Sekolo sa Filosofi se ne sa tshwara kopano ya NWU, e e neng e bua ka go se tsietse mo dithutong le go utlwaa dikgopoloo le maikutlo a baithuti ka kgang eno.
- Setlhophsa sa rona sa serutwa sa Puo ya Diatla ya Aforikaborwa se ne sa rulaganya ditiro tse di farologaneng ka nako ya Kgwedie la Letsholo la Ba ba sa Utlweng go tlhama letsholotemoso ka batho ba ba sa utlweng, puo ya bone le setso sa bone.

Ditheo tsa patlisiso

- Puso ya Seafrika ya Merero ya Puso (Governance of Public Affairs [AGoPA])
- Yuniti ya Dipuo le Puisokwalo mo Aforikaborwa
- Pontsho ka Botlalo ya Bokgoni jwa Batho ka Bongwe, ya Batho mo Loagong le ya Setheo (Enabling Optimal Expression of Individual, Social and Institutional Potential [OPTENTIA])
- Baagi le Pholo
- Diphetogo mo Loagong
- Go Tlhaloganya le go Berekana le Puo mo Maemong a a Raraaneng (Understanding & Processing Language in Complex Settings [UPSET])
- Mmedia wa Dipuo tsa Seafrika mo Aforika (Indigenous Language Media in Africa [ILMA])
- Diatshe tsa Mmino mo Aforikaborwa: Metswedi ya Tshedimosetsa le Didirisiwa tsa Khomphiutha (Musical Arts in South Africa: Resources and Applications [MASARA])
- Dikanelo tse di Kgonang go Bonwa le Dipholo tsa Tlhamo (Visual Narratives and Creative Outputs [VINCO]) ka Patlisiso ya Dirutwa tse di Farologaneng e e Etelelwang pele ke Tiro.

MEKGWA YA BATHO (tsweletsa)

Dipolatefomo tse di dirisiwang, disenthara le ditheo

- Senthara ya Aforikaborwa ya Metswedi-Tshedimosetso ya Dijethale ka Dipuo (South African Centre for Digital Language Resources SADI Lar)
- Yuniti ya Setswana ya Bosetshaba ya Dibukamantswe National Lexicography Unit (Sefulu NLU)
- Senthara ya Thekenoloji ya Mokwalo (Centre for Text Technology [CTextT])

Disenthara tse di tshegetsang badiri le baithuti

- Sekolo sa ATKV sa Bokgoni Jwa Go Kwala
- Senthara ya NWU ya Go Kwala
- Senthara ya Phetolelo le Ditirelo Tsa Seporofešenale Tsa Puo (Centre for Translation and Professional Language Services [CTrans])

Matsapa a rona a go nna mogolo go feta

Badiri ka rona ba ditshwantsho tse di tlhamiwang ka khomphiutha ba ntsha ga tshwene mo dikgaisanong tsa maemo a a kwa godimo

Baithuti ba rona ba ditshwantsho tse di tlhamiwang ka khomphiutha ba gape e leng baalogi ba gatela pele ka mettha kwa Diawateng tsa bosetshaba tsa Pendoring le kwa Diawateng tsa bosetshaba tsa Loerie.

Lefapha la go tlhama ditshwantsho ka khomphiutha le na le boswa jo le ipelang ka jone jwa tiro ya maemo a a kwa godimo kwa diawateng tsa Pendoring, ba fentse dikabelokhuno di le dintsio go ralala dingwaga. Ka 2021, ba ne ba gapa maemo a bone ka kakaretso mo gare ga ditheo di le robedi tsa tlhamo ya ditshwantsho ka khomphiutha kgotsa dikolo mo Aforikaborwa fa Pendoring e ne e abela setlhophha sengwe le sengwe maemo a sone mme ba ikgapela dimmentlele tsa selefera di le tharo.

Baithuti ba rona ba tlhamo ya ditshwantsho ka khomphiutha gape ba ne ba fitlha kwa makgaolakgannyeng a dithophha tse tlhano mo lephateng la Diawate Tsa Baithuti tsa Loerie mme ba ikgapela awate ya boronse ya setlhophha sa tlhamo ya pakane ya didiriswa. Diawate tsa Loerie ke tsa go akgola ba ba gaisitseng botlhe mo intasetering yaleinakgwebo la tsa tlhaeletsano mo Aforika le kwa Dinageng tsa Bothhaba-Gare.

Mardi Prinsloo o ne a ikgapela awate ya boronse ya porojeke ya gagwe ya The Rain Queen kwa Diawateng tsa boditshabatshaba tsa Loeries.

MOLAO

Mananeothuto a a tlhomologileng

Legoro la rona la tsa Molao le ratega thata ka nthia ya boeteledipele jwa lone jwa go godisa ditiro tse di jaaka molao ka tsa tikologo, molao wa taolo le kgwebisano ya boditshabatshaba, gape le ka nthia ya go boloka ga lone boleng mo makaleng a semolao a mantsi a setso jaaka molao ka tsa kgwebo le molao ka tsa bokebekwa.

Re ruta dirutwa tse di farologaneng tsa pele ga kalogo tse go ka tlhophiwang mo go tsone mo dikhamphaseng tsotthe tsa rona tse tharo, go tlhomamisa gore baithuti botlhe ba na le ditshono ka go lekalekana tsa baporofešenale ba semolao ba ka moso **ba bagolo go feta:**

- Molao wa BA o o nang le dirutwa di le tlhano tse di kgethegileng, lobaka lwa dingwaga di le tharo
- Molao wa BCom o go tlhophiwang dirutwa di le tharo tse di kgethegileng mo go one, lobaka lwa dingwaga di le tharo
- LLB lobaka lwa dingwaga di le nne
- LLB e e leng thutego ya dingwaga di le pedi morago ga dikirii ya Molao wa BA kgotsa ya Molao wa BCom
- Lenaneothuto le le atolositsweng la LLB la lobaka lwa dingwaga di le tlhano

Dirutwa tsa rona tsa morago ga kalogo di akaretsa:

- Dingaka tsa Melao mo gare ga batho ba semolao le puso, molao wa tsa bokebekwa le wa mekgwa-tsamaiso, kgwebisano ya boditshabatshaba le molao wa kgwebo, molao wa tsa tikologo le molao ka tsa kgwebo, gareng ga tse dingwe
- PhD ya molao mo dirutweng tsa molao le tlhabololo
- Dikgaso tse pedi tsa LLM (patlisiso le tiro ya khoso) ka mananeo a le 19 a a farologaneng a a kgethegileng mo dirutweng tse di farologaneng tsa molao
- MPhils ya molao ka tsa tikologo le molao ka tsa taolo, le LLM ya seporofešenale mo molaong wa tsa bokebekwa le mekgwa-tsamaiso ya teng

Setheo sa patlisiso sa NWU

- Yuniti ya Patlisiso ka Tsa Molao, Tshiamiso le Go Tshwarelela ga One

Modulasetulo wa Patlisiso

- Modulasetulo wa Patlisiso wa DS/NRF mo Ditoropong, Molao le Go Tshwarelela ga Maemo a Tikologo

Baithuti bano ba fentse kgaisano ya 2022 e e tumileng ya ngwaga le ngwaga e leng kgaisano ya YBB ya Tsheko e e Itiretsweng ya Juta. Ditsheko tse di itiretsweng di akaretsa dithutiso tse di tshwanang felha le tsa tsheko tsa tiro ya go ithuta go rarabolola mathata le go kaela tiro.

DISAENSE TSA TLHAGO LE TSA TEMOTHUO

Mananeothuto a a tlhomologileng

Mo godimo ga mananeothuto a a farologaneng a pele ga Kalogo, legoro le ruta dirutwa di le mmalwa tsa masetase le tsa gerata ya bongaka gore baithuti ba morago ga kalogo ba kgone go oketsa kitso ya bone, ba sekaseke dirutwa tse di farologaneng tse ba batlang go itsoge ka tsone le go fetola tsela e ka yone ba tlhaloganyang ditshono tse di ba bulegetsgeng. Mananeothuto a rona a a tisang diphetogo a akaretsa:

- MSc ya mmetshe wa kgwebo le tshedimosetso
- MSc ya boithutadinaledi le saense ya lefaufau
- MSc ya disaense tsa tikolo le dirutwa tse di kgethegileng tse di kopantsweng tsa go laola diji, disaense tsa kotsi ya masetlapelo le khemiseteri ya lefuafau.
- Dipoloma, BSc, MSc le PhD ya pholo ya diphologolo
- Dikirii ya Batshelara le ya masetase ya ditsamaiso tsa kitso ya setso

Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

Re na le diporojeke di le mmalwa tse boikaelelo jwa tsone e leng go tlamelka dithoko tsa baagi mo tikologong:

- Go fokoletsa puso ya selegae dikotsi tsa go tlhaga ga masetlapelo go thusa ka go tokafatsa tlamelo ka ditirelo mo baaging.
- Gape re ruta maloko a baagi tsela ya go tlhagisa le go maketa dijo tse di kgonang go itssepela kgathelanong le go fetoga ga tlaemete, dijo tsa dithoro tsa merogo, fa bodirelo jwa go tlholla metsi bo tlamela motsana wa madibogo ka metsi a a phepa a go nwa.
- Disentara tsa rona tse pedi tsa saense di rotloetsa gore go ithutwa saense, thekenolofi, bojenere, mmetshe le disaense tsa tshedimosetso mo dikolong tsa lefelo la rona le kwa dikolong tsa puso.
- Porojeke ya rona ya dikgomo tsa kwa Nguni e tlomelela balemirui ba ba fatlhogang gore ba tseene kgwebo, mme porojeke e nngwe yone ke ya go tlhama melemo ya kalafi ya setso ya diintaseteri tsa go fepa dikgomo.
- Dilaboratori tsa rona tse di tsamayang di etela mafelo di tlisa ditekeletso tsa saense mo dikolong tse di kgakala mo porofenseng ya rona tse di senang dilaboratori. Gape re dira gore barutwana ba rona ba kgathgele saense ka go isa dipontsho tse tshedimosetsano kwa baaging.

- Mafelo a rona a kwa Mahikeng le Potchefstroom a bolepa-dinaledi ba rotloetsa batho botlhe le barutwana go tlhethomisa masaitsweng a lebopo le go tlhomolola seabe se se bothokwa se NWU e nang le sone sa go senola masaitsweng ao.

Go ithutela bogwebi

Dikai tsa dithutego tse di akaretsang go ithutela bogwebi ke disaense tsa boitseanape jwa dipalopalo, mmetshe wa Kgwebo le go boloka tshedimosetso, botsamaisi jwa tshekatsheko ya bontsi jwa ditatthegelo tsa madi le dithekatsheko tsa kgwebo, mmogo le botsamaisi jwa tikologo.

Ditheo tsa patlisiso tsa NWU

- Senthara ya Tiro ya Maemo a a Kwa Godimo ya Patlisiso ka Lefaufau
- Yuniti ya Saense ya Deitha le Tiriso ya Dikhomphiutha (Unit for Data Science and Computing [UDSC])
- Yuniti ya Disaense tsa Tikolo le Botsamaisi (Unit for Environmental Sciences and Management [UESM])
- Dikhemikale Tsa go Kgaoganya Maanya (Chemical Resource Beneficiation [CRB])
- Tshilo ya Dijo mo Mothong (Human Metabolomics [HM])
- Dithathhobo tse di itshekileng le tse di dirisitsweng (Pure and Applied Analytics - PAA)
- Tihamosešwa ya Dilo Tsa Saense le Sekai sa Popego ya Tsone (Material Science Innovation and Modelling [MaSIM])
- Go sa Tlhaele ga Dijo le Tshireletsegó ya Tsone (Food Security and Safety [FSS])

Dipolatefomo tse di dirisiwang, disenthara le ditheo

- Senthara ya DST/NRF ya Ditsamaiso tsa Kitso ya Setso (Centre in Indigenous Knowledge Systems [CIKS])
- Senthara ya Tshilo ya Dijo mo Mmeleng (Centre for Human Metabolomics [CHM])
- Senthara ya Saense ya Marang a a Tsentsweng Tirisong le Thekenoloji (Centre for Applied Radiation Science and Technology [CARST])

Badulasetulo ba patlisiso

- Modulasetulo wa Patlisiso wa DST/NRF ka Bolepadinaledi le Fisika ya Lefaufau (SARChI)
- Modulasetulo wa DST/NRF SA-NAM wa Patlisiso e e Kopanetsweng ya Thuto-Dinaledi le Bolepadinaledi (SARChI)
- Senthara ya Mmetshe wa Kgwebo le Go Boloka Tshedimosetso (CBMI)
- Senthara ya Disaense Tsa Metsi le Botsamaisi (Centre for Water Sciences and Management [CWSMI])

Matsapa a rona a go nna mogolo go feta

Mefuta e meša e teelelwa ka moakatemi wa YBB

Mop Nico Smit wa Setlhophya sa Dipatlisiso Tsa mo Metsing o ne a tlotlwa ka ntlha ya thuso ya gagwe malebana le kitso ka di Isopoda, tse gantsi e leng diparasaete tsa dithlapi, tsa Dinaga tse di ka fa Borwa jwa Aforika, fa banetetshi ba ne ba mo tlota ka go reeleta mefuta e meša ya di cirolanid isopod ka ene.

Dingaka e leng Bruce le Rodcharoen ba ne ba dira kitsiso ka seno mo tlhalosong ya bone ya mefuta eno e e gatisitsweng mo makasineng wa *Marine Biology Research*. Tokololo ya Sedimonthole 2021.

Mefuta e meša, ya *Metacirolana nicosmiti*, e ne ya ribololwa jaaka e e nnang mo makekemeng a dikorale kwa Fiji e bile di na le mekgabiso e e tlhomologileng mo tlhogong ya sebopego sa teemanne.

Go tla go fitlha gompieno, Mop Smit le baithuti ba gagwe ba setse ba tlhalositse mefuta e e fetang e le 36 e mesha ya di isopod mo lefatsheng lotlhe, go akaretsa le ya kwa Hawaii, dithlakethake tsa Caribbean, Aforika, Australia, le India.

Mop Nico Smit

Metacirolana nicosmiti
Bruce & Rodcharoen, 2021

THUTABOMODIMO

Mananeothuto a a tlhomologileng

- BA ya rona ya Dipuo tsa Bogologolo ke lengwe la mananeothuto a le mmalwa fela mo Aforika a a rutang batho go nna mankge wa puo ya Segerika, Sehebera, Searamika le dipuo tse dingwe tse di dirisediwang tshekatsheko e e tseneletseng le go ithuta mekwalo ya bogologolo le ya Baebele. Mananeothuto a re a rutang a akaretsa Selatini le Searabiki.
- Gape re nngwe ya diyunibesiti di le mmalwa e e rutang dikirii e e kgethegileng ya setso. Mo godimo ga moo, re na le khoso ya ditso tsa bogologolo le dikhoso tse di kgethegileng kwa Egepeto, Mesopotamia le ya ditso tse dingwe tsa bogologolo.
- BA ya Boruti ya go Naya ba Bangwe Kgakololo le tharabololo ya mathata a tlhaloganyo e baakanyetsa baithuti ditiro tse di farologaneng tse di akaretsang moruti yo o nayang ba bangwe kgakololo, mme BTh ya bodiredi jwa Bokeresete yone ke ya baithuti ba ba elsetsang go tsenela bodiredi jwa ba ba tlhomamisitsweng jwa Apostolic Faith Mission, gareng ga madumedi a mangwe. Dithuto tsa khoso eno e e sa tswang go umakiwa ke tse di rutwang baithuti ba kopane le mothathleledi mo Khamphaseng ya Mahikeng mme ba romela dikabelo tsa bone ba se mo setheong sa thuto.
- Thutego ya BDIV ke ya baithuti ba ba batlang go nna baruti mo teng ga di Reformed Church mo Aforikaborwa mme e rutwa baithuti ba kopane le mothathleledi mo Khamphaseng ya Potchefstroom mme dikabelo tsa teng ba di romela ba se mo setheong sa thuto.
- Thutego ya dikirii ya masetase ya MDIV ke thutego e khoso ya yone e leng ya go katisetsa baithuti bodiredi mo teng ga dikereke tsa reformed churches.
- Gape re tlhama dipoloma ya morago ga kalogo e e tla thusang baithuti ba ba ithutileng dirutwa tse dingwe kwantle ga tsa thutabomodimo go ithutela dikirii ya masetase ya thutabomodimo.

Mananeothuto ano a a farologaneng le dithutego di netefatsa gore baithuti ba rona ba na le tshono e ntsi ya go bona dilo tse tota ba di kgatlhegelang le ditalente tsa bone.

Go dira ditiro tse baagi ba nnang le seabe mo go tsone

- Re dira le badiri ba dipolase, magolegwaa kwa mafelong a kgopololo le barutwana ba sekolo mo matsholong a ba ka a kgonang a a otlang semoyeng.
- Katiso ya rona ya LIFEPLAN® le Lenaneothuto le le Tlhomelelang ka tsa Tiro le katisa badiri ba mo dipolaseng ka dithhogo tse di jaaka tsa dikamaro le ba bangwe, go nna le seriti, go tlhokomela madi le boagi.
- Ka Lenaneothuto la Go Katisa Borrabana le Go ba Tlhomelela, re katisa magolegwaa kwa Lefelong la Bagolegwaa la Potchefstroom la Go Romelwa ga Bone Gae go ya go Letela Tsheko Kwa Ntle gore ba nne borre ba ba nang le mosola.
- Re na le mananeothuto a le mmalwa mo dikolong tsa lefelo la rona a go rotloetsa batho go nna baagi ba ba siameng, a a kaelang baithuti mekgwa ya go ithuta, a a rutang ka bophepa jwa sesadi le go rotloetsa barutwana go ithuta go bala le go kwala le go nna le dikgono tsa dithuto tsa akatemi.
- Sekolo sa Dipuo tsa Bogologolo se na le dittelelase tsa dipuo tsa semmuso tsa barutwana ba dikolo tsa poraemari le tsa sekontari kwa Potchefstroom, le mananeo a makutshwane a go ithuta Boithutadimela ka Selatini.

Ditheo tsa patlisiso tsa NWU

- Yuniti ya Thutabomodimo ya Diphetogo le Tlhabololo ya Setshaba sa Aforikaborwa
- Se go tlhomilweng mogopolo mo go sone – Mekwalo ya Bogologolo: Mokwalo, Diteng le Ka fa e Amogelwang ka Gone

GO SIMOLOLA KA TIRO

Go simolola ka tiro

Sekolo sa Kgwebo sa NWU e ne e le sekolo sa ntlha mo kontinenteng ya Aforika go newa ttlelelosemmuso ya boditshabatshaba go tswa go Mokgatlo wa Baalogi ba Kgwebo (Business Graduates Association [BGA]).

Mo godimo ga moo, Mokgatlo ono o tumileng wa boditshabatshaba wa MBA (AMBA) o ntshafaditse ttlelelosemmuso ya rona ya MBA lobaka lwa dingwaga di le tlhano, mme seno se dira gore Sekolo sa Kgwebo sa NWU e nne sengwe sa tse di dirang 2% tse di amogelwang jaaka dikolo tsa kgwebo mo lefatsheng tse di nang le ttlelelosemmuso ya AMBA.

Jaaka sekolo se se ikemetseng ka nosi, re ruta dirutwa tse di tsamaisanang sentle le se barutwa ba rona le bakhuduthamaga ba intaseteri. E naya borakgwebo le batsamaisi ba kgwebo ditshono **tsa go nna bagolo go feta pele**. Mananeothuto a rona a semmuso a akaretsa MBA, PGDIP le PhD, mme lenaane la dikhoso tsa thuto tsa bakhuduthamaga tsone di le di telele e bile di batlwaa ke bontsi jwa batho.

Sekolo sa Kgwebo se farologana le tse dingwe ka go tlhoma mogopolo mo Kgwebong e Potlana ka Biro ya Sone ya Kgakololo ka Tsa Kgwebopotlana, ka go tlhama letsholotemoso le go tlamelka ka ditshono tsa katiso mo ntweng kgatlhanong le ditiro tsa boferefere ka Yuniti ya Ditiro tsa Boferefere le Go Ikanegya mo Dithutong.

E re ka re tlhomile mogopolo ka mo go kgethegileng mo setheong sa meepo le sa temothuo, re na le seabe se se bothokwa le se se maleba mo porofense ya Bokone Bophirima le ya Gauteng.

Go itsege ga Bodiredi

Ka Sekolo sa Kgwebo sa NWU sa **Letsholo la Aforika la Bon-Bons**, bomankge ba rona, babatlisisi le baakatemi ba tshwara dipotsolotso tse di maleba le bana-le-seabe tsa metsotso e le metlhano e bile ba a di rekota.

Re simolotse letsholo la go tshwara metlotlo le mo go lone baakatemi, baeteledipele ba dipolotiki le ba kgwebo, babatlisisi le baithuti ba morago ga kalogo ba kopanang mo mafaratlhathleng le go kopana ka namana go tlota ka dikgang tse di bothokwa tsa ikonomi mo Aforikaborwa. Dikgang tsa teng di akaretsa ditiro tsa bonweenwee, kwelotlase ya ikonomi, boemo jwa pusoselegae le Sekema sa Bosetshaba sa go Thusa Baithuti ka Madi (National Student Financial Aid Scheme [NSFAS]).

Ka metseletsele ya rona ya ditherisano tsa Pitso ka boeteledipele, batshwaedi ba rona ba kopana jaaka ka gale go tla go tlhatlhoba ditiragalo tse di amang diikonomi le melao mo lefatsheng lotlhe.

KITSO GA E THIJWE KE MELElwane

Yuniti ya rona ya Go Ithuta Kgakala le Setheo sa Thuto (Unit for Distance Learning [UDL]) ke ya bobedi mo go tse dikgolo tse di tlamelang ka mananeothuto a go ithuta kgakala le setheo sa thuto mo Aforikaborwa.

Le fa bontsi jwa baithuti ba ba ithutang kgakala le setheo sa thuto (distance learning [DL]) ba ikwadiseditse mananeothuto, bontsi jwa magoro a yunibesiti jaanong a na le thulaganyo ya ODL. Legoro la Boenjenere le simolotse mananeothuto a go ithuta kgakala le setheo sa thuto ka 2022.

Mo godimo ga moo, yuniti e ruta Lenaanethuto la Yunibesiti la Go Baakanyetsa Baithuti Bokamoso (University Preparatory Programme [UnivPrep]) mme e ne e na le ba le 252 ba bone mo Aforikaborwa 2021.

Fa dingwaga di ntse di ya, baithuti ba le 100 000 ba ba ithutang ba le kgakala le setheo sa thuto ba ba batlang ditshono tse ba tia di fithelelang ka lebelo le b a le batlang gore **ba nne bagolo go feta pele** mo dithutong tsa bone ba ne ba abelwa dithutego tsa bone.

Re dira seno jang?

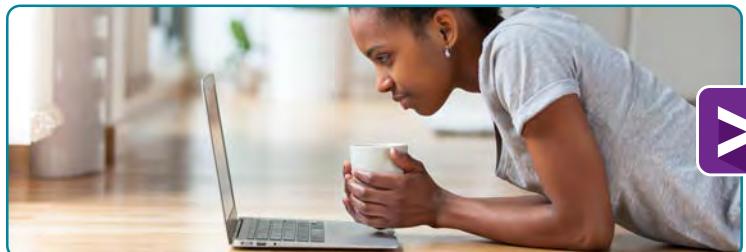
Disenthara tsa rona tse 44 tsa kemonokeng mo Aforikaborwa yotlhe le kwa Namibia di tsentswe thekenoloji ya tshedimosetsano e e letlang baithuti le batlhathleledi gore ba nne le seabe ka nako ya mananeo a a gasiwang ka tlhamalalo.

Kago ya UDL mo Khamphaseng ya Potchefstroom e na le disetudio tsa segompieno go dira kgaso ka tsone ya bosetshaba le ya kwa dinageng di sele. Gape re kgona go rekota mananeo a go ithuta ga baithuti ba le fa pele ga motlhathleledi mo setheong sa thuto le go tsenya mananeo ao mo webong gore a kgone go fithelelang ka leba.

Yuniti eno e na le disenthara tsa ditlhathlobo di ka nna 100 mo Aforikaborwa yotlhe le kwa Namibia.

Go itsege ga rona go a gola

Go nnile le kgolo kgato ka kgato ya dikopo go tswa kwa mafapheng a thuto a porofense tsa gore go dirwe ditumalano tsa porojeke tsa dibasari le NWU go thusa batlhathleledi ba ba senang dithutego le ba ba nang le dithutego tse di seng kalo go tokafatsa dithutego tsa bone le dikgono tsa bone tsa tiro. Re amogela dikopo tseno nako le nako fa re kgona go dira jalo.

Yuniti ya Go Ithuta Kgakala le Setheo sa Thuto ya rona e bulela baithuti tshono ya go nna le thutego ya go akofisa mokgele wa bone wa tiro le go tokafatsa go nna le matswela le go nna mosola ga bone mo tirong.

GO ALOSA BAITHUTI BA BA RUTEGILENG KA BOTLALO

NWU ke lefelo le kwa go lone baithuti ba ka fithelelang maemo a a kwa godimo mo dithutong tsa bone le go godisa ditalente tsa bone gore **ba nne bagolo go feta pele** – mo dilong tsa diatshe, setso, metshameko kgotsa mo boeteledipeleng.

Jaaka fa boikaelelo jwa botshelo jwa mo khamphaseng e le go dira gore go nne le kgolo ka kakaretso, gape re tlamela ka ditirelo tse di rotloetsang boitekanelo jwa baithuti le botsogo jwa bone jo bo siameng. Ka nako ya leroborobo la Covid-19, re ne re dirisa dipolatefomo tsa mo mafarathatheng, ka founo le ka SMS go tshegetsa baagi ka mathata a tlhaloganyo le a loago, mme re ka jaanong baithuti ba rona ba boetse mo khamphaseng, ditirelo tseno di tswelela pele go dirwa ka namana.

Go tla nna jalo le ka ditiro tsa rona tsa setso le ka metshameko. Re fuduseditse dingwe tsa tsone mo dipolatefomong tsa mafarathathla ka nako ya leroborobo mme moragonyana re ne ra simolola go di dira ka namana.

E re ka jaanong botshelo jo bo tlhagafetseng jwa baithuti jo NWU e itsiweng thata ka jone bo setse bo simolotse, baithuti ba rona ba na le ditshono tsa go tsaya karolo mo ditirong tse ba di tlhophileng mo yunibesiting, mo kgaolong, mo nageng ya rona le kwa dinageng di sele.

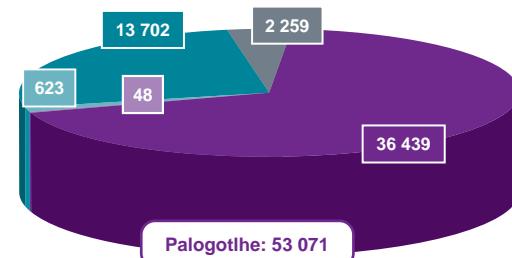
Porofaele ya baithuti

Ka *2022, porofaele ya baithuti ba NWU e ne e lebega jaana (go simolola ka 31 Motsheganong):

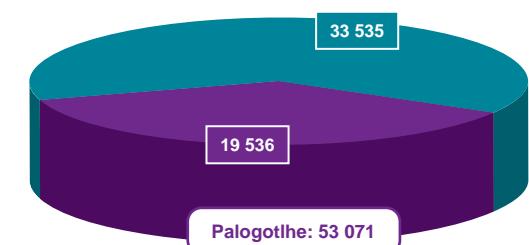
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Palogotlhe ya baithuti ba ba ikwadisitseng	62 558	61 212	63 671	56 425	53 469	53 071
Ba ba ithutelang mo setheong sa thuto	41 765	43 418	44 647	44 785	43 638	44 139
Ba ba sa ithuteleng mo setheong sa thuto	20 793	17 794	19 024	11 640	9 830	8 932

**(Dipalo tsa 2022 ga di a felela)*

*Merafe e ba tswang mo go yone ka 2022

*Merafe e ba tswang mo go yone ka 2022

**(Dipalo tsa 2022 ga di a felela)*

Pele ga kalogo vs morago ga kalogo

Le fa bontsi jwa baithuti e ne e le baithuti ba pele ga kalogo, NWU gape e ne e na le dipalo tse di boitshegang tsa baithuti ba morago ga kalogo ba ba ikwadisitseng ka *2022. Mo gare ga bone go ne go na le:

2 246

Baithuti ba masetase ba le

1 084

Baithuti ba gerata ya bongaka ba le

*(Dipalo tsa 2022 ga di a felela)

Ditlhopho tsa go ithuta

Ditlhopho dingwe ke tseno tsa go ithuta tsa baithuti ka *2022:

Serutwasegolo se se ithutwang	Ba ba ithutelang mo setheong sa thuto	Ba ba sa ithuteleng mo setheong sa thuto
Saense, boenjenere le thekenoloji	12 027	261
Kgwebo le botsamaisi	11 409	369
Thuto	7 876	7 909
Dithuto tsa mekgwa ya batho le disaense tsa loago	12 827	393

*(Dipalo tsa 2022 ga di a felela)

Go rotloetsa katlego mo dithutong tsa akatemi

Re ruta manaanethuto a le mmalwa go thusa baithuti ka tsa akatemi le go godisa katlego ya bone mo dithutong tsa bone.

Kemonokeng ya dithuto tsa akatemi, tse di dirwang mo mafarathatlheng kgotsa go lebanwe difatlhego, e tseneletse:

- Baithuti ba ngwaga wa ntsha ba dira puisokwalo ya akatemi le diteko tsa bokgoni go tlhotlhomisa gore a ba ne ba solegelwa molemo ke dimmoujule tse di oketsegileng tsa puisokwalo ya akatemi tse di rutwang.
- Tshegetso e nngwe ya akatemi e akaretsa go baya dithaka leitho, dithutano, dilaboratori tsa go buisa le disenthara tsa go kwala.
- Gape re tlamela ka Thutotlaleletso (Supplementary Instruction [SI]), e leng tsamaiso ya kemonokeng e amogelwang ke dinaga di sele ya akatemi ya baithuti.
- Lenaneothuto la rona la Yunibesiti la Go Baakanyetsa Baithuti Bokamoso (University Preparatory Programme [UnivPrep]) ke lenaanethuto le le thusang baithuti ka se ba tlhaelang ka sone bao go seng jalo ba neng ba se kitla ba tshwanelegela go amogelwa mo yunibesiting.
- Re na le mananeothuto a go gopotsa baithuti ba ngwaga wa ntsha ba ba ikwadisitseng mananeo a a akaretsang dimmjule tsa mmetshe dilo dingwe.
- Mananeothuto a rona a a farologaneng a a atolositsweng a kgontsha baithuti go lelefatsa kharikhulamo ya bone lobakanyana, mme seno se fokotsa morwalo wa maikarabelo a tiro ya dithuto tsa bone le go godisa kgonego ya bone ya go atlega mo dithutong tsa bone.

Go tlhokomela baithuti ba rona

Disenthara tsa pholo tsa khamphase ya rona le diyuniti tsa go sidilwa baithuti maikutlo le tsa kgodiso ya bokgoni jwa bone di tlamela baithuti ba rona ka ditirelo tsa mahala tsa kalafi le kemonokeng ka mathata a tlhaloganyo le a go tshedisana sentle le ba bangwe.

Re latelela thulaganyo ka botlalo le dirutwa tsa mefuta e e farologaneng tsa go tlhokomela baithuti ba rona, ka go ba tlamela ka ditirelo tse di farologaneng tsa go ba sidila maikutlo le tsa katlaatleloago le go rulaganya matsholo ka HIV le ka Aids, ka ka tirisodikgoka kgatlanong le basadi le ka LGBTQIA+ ditshwanelo, gareng ga tse dingwe.

Ga bo motho go thebe phatshwa

Lefelobonno la baithuti le legolo. Re na le malao a le 11 319 ao ba Ditirelo tsa Lefelobonno le Kapeo ya Dijo ba tlamelang ka one. Malao ano a akaretsa ao NWU e nang le one mme a mangwe a hirilwe go tswa go batlamela ka ditirelo ba poraefete (ba ba dirisiwang jaaka mafelobonno a semmuso a yunibesiti).

Palo ya baithuti ba ba nnang kwa mafelobonnong a a neilweng tellelelo-semmuso a beng ba one e leng ba poraefete e fopholediwa gore e ka nna 25 000 mme baithuti ba bangwe ba ba oketsegileng ba nna kwa dikagong tse dingwe tsa poraefete tse di sa newang tellelelo-semmuso.

Go na le mafelobonno a le 38 ao NWU e nang le one mo dikhampaseng di le tharo, le lefelobonno le lengwe le le seng mo khamphaseng kwa Vanderbijlpark, koo gape re rentang mafelobonno a mangwe gape a le mane ka kwa ntle ga khamphase.

Tikatikwe e kgolo ya ntlo ya malao a le 1 728 mo Khamphaseng ya Mahikeng e ne ya wediwa mme ya neelwa beng ba yone ka Tlhakole 2022. Sethophpha sa ntsha sa baithuti se ne se fedugela mo teng ga kago ya maemo a a kwa godimo ka nako go simolola ka ngwaga wa dithuto wa 2022.

Matsapa a rona a go nna mogolo go feta

Tikatikwe e ntsha ya lefelobonno ke legae la baithuti kgakala le legae

Tikatikwe e ntsha ya lefelobonno e e agilweng mo Khamphaseng ya Mahikeng e simolotse go tsenya baithuti.

Mop Sonia Swanepoel, mothusa motlatsha-mokanseliri wa go dira ditiro tse di solegelang baagi molemo le ditiro tsa Khamphase ya Mahikeng, o tlhalosa kago eno jaaka sekao sa rona sa go bontsha gore re amega ka baithuti ba rona.

"Re sololeta gore tikatikwe eno ya lefelobonno e tla nna lefelo la tikologo e e sireletsegileng le le monate le dikokomana di le dintsi tsa mo isagweng tsa baithuti di tla kgonang go fithelela bokgoni jotthe jwa bone mo go yone," o bolela jalo.

Seno se dira gore o bone ka fa diyuniti tsa lefelobonno tsa Khamphase ya Mahikeng di leng dikgolo ka gone.

GO NAGANA BOKAMOSO LE GO ITSOTSOPANYA

Baithuti ba na le ditshono di le dintsia tsa go tlhabolola ditalente tsa bone ka go tsaya karolo mo metshamekong, mo diatsheng, mo dilong tsa setso le mo ditirong tse dingwe fa sekolo se sena go tswa.

Ditshono tsa go nna le seabe mo ditirong tseno di ne di le mmalwa fela fa dithibelo tsa leroborobo la Covid-19 di ne di santse di tlhomilwe mme e re ka jaanong di tlositswe, baithuti ba ka nna ba nna le seabe mo go tsone ka tshosologo gape.

Setso se etelediwa kwa pele

Ditiro tsa setso di akaretsa dingangisano, terama, tantshe le mekgatlho ya setso, diokhesetera, dikonsarata tsa baithuti ba ngwaga wa ntla, mmino, dikgaisano tsa ditalente, ditlhophpha tsa mmino, ditlhophpha tsa lentswe, meletlo ya diatshe, dipontsho le dikgaisano, dikgaisano tsa bommabontle, diteisene tsa radio tsa mo khamphaseng le dikuranta tsa baithuti.

Go tlhagelela thata ga metshameko

Mo dikhamphaseng tsotlhe tse tharo, baithuti ba nna le tshono ya go tshameka metshameko ya boitlosobodutu kgotsa ya go nna le botsogo jo bo siameng kgotsa go tsaya karolo mo go yone ka go gaisana kgotsa go tsaya karolo mo go yone jaaka batshameki le baatlelete ba ba dirisang maikatlapelo a mantsi thata a mmele.

Fa ditlhophpha tsa rona tsa metshameko di emetse yunibesiti, di newa leina la NWU Eagles mo dikgaisanong. Go ya ka diphitlhelelo tse ba nnileng le tsone mo lebaleng la metshameko, yunibesiti ya NWU ke nngwe ya diyunibesiti tse di kwa godimo go di gaisa tsotlhe ya metshameko mo Aforikaborwa.

Re na le ditheo tse di latelang tse pedi:

Mo godimo ga moo, ba ka nna le seabe mo metshamekong e e latelang e ba ka ipelelang yone ka go gaisana mo go yone gotsa go itlosa bodudu kgotsa gore ba nne le botsogo jo bo siameng:

Diaerobiki / tenese ya bolo e e nang le diphofa / bolotlowa / go tsholetsa ditshipi / mabole/ lebelo la mokoro / tshese / katiso e e batlang boitshoko jo bogolo / kirikete / lebelo le le tabogiwang mo nageng / mabelo a dibaesekele le dibaesekele tse di swaiwang mo dithabeng / metshameko ya go tantsha /metshameko ya elekteroniki / kolofo / dijiminasi / hokhi / Ju-jitsu / karate / motshameko wa mabole le go raga / go ithuta go thuma / motshameko wa tlhaloganyo / bolotlowa ya basadi / Di-pilate / letamo / go palama mafika / rakabii / rakabii ya 7s / tlelapa ya go taboga / go swaya baesekele kwa jiming / sekwashe / go thuma / Taekwondo / tenese ya mo tafoleng / tenese / volleyball / kgwele ya mo letamong / yoga / Zumba

Re bommampodi

Bagaka ba rona ba metshameko ba nnile le seabe mo dikgaisanong tse pedi tsa bommampodi tsa yunibesiti ka 2021 le ka 2022. E ne e le tsa bommampodi ba University Sport South Africa (USSA) le Kgaisano ya Varsity Cup.

Kgaisano ya Metshameko ya Varsity:

DIATLELETIKI

maemo a bo 1 (2021);
maemo a bo 2 (2022)

BOLOTLOWA YA BASADI:
Maemo a bo 4 (2021)

TŠHESE:

Maemo a bo 1 (2021)

KGWELE YA DINAO:

Maemo a bo 6 (2021)

Bommampodi ba USSA:

DIATLELETIKI

maemo a bo 1 (2021);
maemo a bo 2 (2022)

BOLOTLOWA YA BASADI

maemo a bo 4 (2021)

4th

GO TSHOLETSATSI DITSHIPI

maemo a bo 2 (2021); maemo a bo 1 (2022)

2nd

1st

Go amogela baatlelete ba ba gaisang botlhe mo lefatsheng

NWU e ne ya tshwara dikgaisano tse di farologaneng tse dikgolo mo dingwageng di le pedi tse di fetileng:

- Kgaisano ya banna le basadi ya Mokgatlho wa Baporofešenale wa Tenese (Association of Tennis Professionals [ATP])
- Kgaisano ya banna le basadi ya Fetereišene ya Boditšhabatšhaba ya Tenese (International Tennis Federation [ITF])
- Kgaisano ya Sejana sa Lefatshe sa Basadi ba ba Botlana sa Fetereišene ya Boditšhabatšhaba ya Hokhi (International Hockey Federation [FIH]) Junior Women's World Cup event
- Kgaisano ya banna ya Llega ya Seporofešenale ya Hokhi, ya Fetereišene ya boditšhabatšhaba ya Hokhi (International Hockey Federation [FIH])
- Kgaisano ya Sejana sa Lefatshe sa Kirikete ya ba ba ka fa tlase ga dingwaga di le 19 ya Lekgotla la Boditšhabatšhaba la Kirikete (International Cricket Council [ICC])

Ka Sedimonthole 2021, NWU e ne ya amogela Lore lwa Kgosigadi (Queen's Baton) jaaka karolo e e kgethegileng ya neeletsano e e tleng pele ga Dikgaisano Tsa 2022 Tsa Kgwereanoditšhaba. Lore lono lo ne lwa gorosiwa kwa Dikgaisanong Tsa Kgwereanoditšhaba tse di neng di tshwaretswe kwa Birmingham, England go simolola ka di 28 Phukwi go fitlha ka di 8 Phatwe.

Go tlhomologa ka tsela ya maemo a a kwa godimo - mo gae le kwa dinageng di sele

Baatlelete ba NWU Marissa Swanepoel (wa lebelo la mosepele la 10 000m) le Keanu Domingo (1500m) ba ne ba emela Aforikaborwa kwa Dikgaisano tsa Bommappodi tsa Lefatshe lotlhe tsa u/20 kwa Nairobi, Kenya ka Phatwe 2021.

Kwa go yone kgaisano eo, Jerry Motsau (3000m), Marga Cumming (hammer throw) le

Marissa Swanepoel (lebelo la mosepele la ba ba botlana) o ne a tlhoma rekoto e ntša ya Aforikaborwa.

Ka Tlhakole 2022 Deidre Jordaan o ne a emela Aforikaborwa kwa Dikgaisanong Tsa Bommappodi Tsa Tenese ya Bolo e e Nang le Diphoga tsa Aforika Tsa kwa Motsemogolong wa Uganda, koo a neng a ikgapela mmentlele wa selefera gone mo makgaolakgannyaeng a ba ba tshamekang ka bobedi le bobedi Gape o ne a le leloko la setlhophsa sa basadi se se boneng maemo a boraro ka kakaretso.

Mop Pieter Kruger, mokaedi wa senthara ya Pholo le Go Dira ga Mmele wa Motho, o ne a feny a lebelo la dintlha la 20km kwa dikgaisano tsa Bommappodi Tsa Aforikaborwa tsa 2022 tsa Lebelo la Dibaesekelle Tse di Tsamayang mo Meleng go Dikologa Lebala tse di neng di tshwaretswe kwa Bellville Velodrome ka Mopitlw.

Kwa kgaisanong ya Sejana sa Lefatshe sa Hokhi ya Basadi ba ba Botlana kwa Potchefstroom ka Moranang 2022, ba le barataro ba batshameki ba hokhi ba u/21 le maloko a le mararo setlhophsa se segolo sa bosetšhaba ba ne ba tswa kwa NWU. Mongwe wa batshameki ba bagolo o ne a ya kwa kgaisanong ya Sejana sa Lefatshe kwa Netherlands le kwa Spain ka Phukwi 2022 mme ba bangwe bone e ne e le dirisefe tse di neng di sa tsamaya.

Mo motshamekong wa rakabii, Setlhophsa se se potlana ya Eagles sa NWU, se ne sa feleletsa se le mo maemong a bobedi mo lenaaneng mo kgaisanong ya Varsity Cup Young Guns ka Moranang 2022. Mo go yone kgwedi eo, leloko la badiri ba NWU e leng Elroy Gelant o ne a tswa maemo a bobedi kwa Halofong ya Mmarathon wa Two Oceans ka 2022 kwa Cape Town.

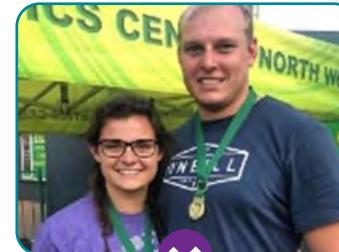
Baatlelete ba NWU – ba nako e e fetileng le ba gone jaanong – ba ikgapetse dimmentlele di le 16 kwa Dikgaisanong tsa 2022 tsa baatlelete ba bagolo tsa Bommappodi tsa Aforikaborwa tsa Botabogelo jwa baatlelete le Dikgaisano Tsa mo Lebaleng kwa Green Point, kwa Cape Town. Ba ba kolopelang Javelin e leng Johann Grobler and Jo-Ané van Dyk, ba kgaisano ya lebelo la mosepele la 20km e leng Marissa Swanepoel le Wayne Snyman, le moatlelete wa pole vaulter e leng Valco van Wyk botlhe ba ne ba ikgapela dimmentlele tsa gauta.

Go keteka moletlo wa bo 30 wa go busediwa ga Aforikaborwa mo metshamekong ya boditšhabatšhaba ka 1992, Radipalopalo wa Diateletiki tsa SA o ne a boutela mokatisi Teresus Liebenberg gore a nne mokatiso-mogolo wa motlha wa go busediwa ga yone.

Baithuti ba le somenngwe ba tlelapa ya diateletiki ya NWU ba ne ba emela Aforikaborwa kwa Khonfedereišeneng ya Diateletiki Tsa Aforika (Confederation of African Athletics [CAA]) Bommappodi ba Aforika kwa Mauritius ka Seetebosigo 2022.

Mo kgaisanong eno, Jo-Ané van Dyk (motshameki wa javelin) le Alan Cumming (motshameki wa hammer throw) o ne a ikgapela mmentlele wa gauta, mme Ryan Williams (motshameki wa discus) le Valco van Wyk (motshameki wa pole vault) ba ne ba ikgapela mmentlele wa boronse.

Ka nako ya kgaisano ya USSA ka Phukwi 2022, motsholetsi wa ditshipi e leng Penny Sambo o ne a bona maemo a ntlha mo setlhophang sa gagwe mme ga dirwa kitsiso ya gore o ne a le mofenyi-kakaretso wa kgaisano ya go tsholetsa ditshipi.

Mo diateletiking tsa sešeng tsa Ngwaga le Ngwaga tsa Aforikaborwa tsa 2021–2022, kgatiso ya Dipalopalo tsa Diateletiki tsa Aforikaborwa (SA Athletics Statisticians), mokatisi wa diateletiki tsa NWU Teresus Liebenberg o kailwe jaaka mokatisi wa maemo a a kwa godimo wa metlha ya puseletso. Mmogo le ena go baatleleti e bong Jo-Ané van Dyk le Clarissa Weyer.

Balathelahamore ba NWU gape e le dikgaitsadi **Alan le Marga Cumming** ba ne ba emela Aforikaborwa kwa Diateletiki tsa Tlamagano ya Aforika (Confederation of African Athletics) Bommappodi ba Aforika (Africa Championships) ka Seetebosigo 2022. Alan o fentse metale wa gauta mme Marga a tswa mo maemong a bone mo lephateng la gagwe.

Ka nako ya kgaisano ya USSA ya Phukwi 2022, radinamanama e bong **Penny Sambo** o weditse mo maemong a ntlha mo lephateng la gagwe gape o ne a itsisiwa e le mofenyi ka kakaretso wa kgaisano ya boradinamanama.

Mafelo a go ikatisa a maemo a a kwa godimo

Setheo sa NWU sa Go Dira ka Natla mo Metshamekong (NWU High Performance Institute [HPI]) se na le jiminasiamo e e di gaisang tsotlhe mo Aforika e e tsentsweng didiriswa tsa metshameko e bile e na le didiriswa tsa go ikatisetsa metshameko ya mefuta e e farologaneng, melemo ya kalafi, patlisiso, dijo tse di nang le dikotla le ditirelo tsa boithutatthaloganyo jwa tsa metshameko. Mafelo a yone a metshameko a boleng jo bo kwa godimo a ngokile baatlelete ba le bantsi ba maemo a a kwa godimo go tswa mo lefatsheng lotlhe.

Mmogo le Senthara ya HPI, Senthara Pholo le Go Dira ga Mmele wa Batho e tlamela mekgatho ya bosetšhaba le ya porofense ka ditirelo tsa saense tsa kemonokeng, Akatemi ya Metshameko ya Bokone-Bophirima le metshameko ya mefuta e e farologaneng mo dikhamphaseng tsa rona.

Mo teng ga Motsana wa Tsa Metshameko wa segompieno kwa Khamphaseng ya NWU kwa Potchefstroom o amogela dithophpha tsa metshameko tsa bosetšhaba le tsa dinaga di sele tse di tleng go ikatisa mo mafelong ano di le 2 500.

DIPOTSO LE DINTLHAKGOKAGANO

Jean Stidworthy

Mokaedi: Lefapha la go Maketa le Go Ngoka Baithuti

Mog: +27 18 299 2774

lmeile: jean.stidworthy@nwu.ac.za

Louis Jacobs

Mokaedi: Lefapha la Dithlaeletsano tsa Kgwebo

Mog: +27 18 299 4918

lmeile: louis.jacobs@nwu.ac.za

Warren Makgowe

Mokaedi: Dikamano fa gare ga Ba-na-le-seabe

Mog: +27 16 910 3185

lmeile: warren.makgowe@nwu.ac.za

Ditebogo:

E kwadilwe ke:

Lefapha la Dithlaeletsano tsa Kgwebo, NWU

Tlhamo, boalo le kgatiso

AFRICAN SUN MeDIA

www.africansunmedia.co.za

info@africansunmedia.co.za

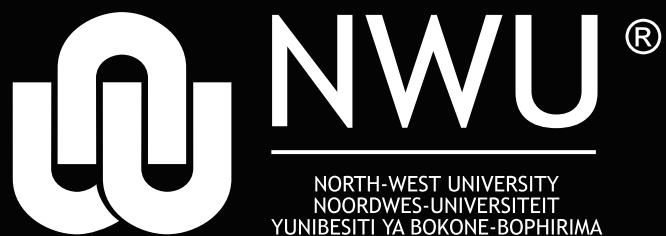
Motsaya-dinepe

Batlamel ka ditirelo ba NWU le badirimmogo

POROFAELE 2022 - 2023

NORTH-WEST UNIVERSITY
NOORDWES-UNIVERSITEIT
YUNIBESITI YA BOKONE-BOPHIRIMA

GotIhe go simolola fano®

